

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Rapport om solvens og finansiell stilling 2016
(SFCR)

Styrevedtatt:
Oslo, 16. mai 2017

INNHOLDSFORTEGNELSE

SAMMENDRAG	4
A. VIRKSOMHET OG RESULTATER	5
A.1 VIRKSOMHETEN	5
A.2 FORSIKRINGSRESULTAT	6
A.3 INVESTERINGSRESULTAT	6
B. SYSTEM FOR RISIKOSTYRING OG KONTROLL	8
B.1 SYSTEM FOR RISIKOSTYRING OG KONTROLL	8
B.1.1 RAMMEVERK FOR RISIKOSTYRING	8
B.1.2 ROLLER OG ANSVAR	9
B.1.3 FORUM OG KOMITEER	11
B.1.4 GODTGJØRING	13
B.2 KRAV TIL EGNETHET	13
B.3 RISIKOSTYRINGSSYSTEMET	14
B.3.1 RISIKOSTYRINGSFUNKSJONEN	16
B.3.2 EGENVURDERING AV RISIKO OG SOLVENS (ORSA)	16
B.4 INTERNKONTROLLSYSTEM	17
B.5 INTERNREVISJONFUNKSJONEN	18
B.6 AKTUARFUNKSJONEN	18
B.7 UTKONTRAKTERING	19
B.8 ANDRE OPPLYSNINGER	19
C. RISIKOPROFIL	20
C.1 FORSIKRINGSRISIKO	21
C.2 MARKEDSRISIKO	23
C.2.1 FORSIKTIGHETSPRINSIPPET	24
C.2.2 RISIKOKONSENTRASJON	24
C.2.3 RISIKOREDUKSJONSTEKNIKKER	25
C.3 KREDITTRISIKO (MOTPARTSRISIKO)	25
C.4 LIKVIDITETSRISIKO	26
C.5 OPERASJONELL RISIKO	26
C.6 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER	27
C.7 ANDRE OPPLYSNINGER	27
D. VERDSETTING FOR SOLVENSFORMÅL	28
D.1 EIENDELER	28
D.2 FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER	29
D.3 VERDSETTELSE AV ANDRE FORPLIKTELSER	30
D.4 ANDRE OPPLYSNINGER	31
E. KAPITALSTYRING	32
E.1 ANSVARLIG KAPITAL	32
E.2 SOLVENSKAPITALKRAV OG MINSTEKAPITALKRAV	33
E.2.1 MINIMUMSKAPITALKRAV (MCR)	33
E.2.2 SOLVENSKAPITALKRAV (SCR)	34
E.3 BRUK AV DEN DURASJONSBASERTE UNDERMODULEN FOR AKSJERISIKO VED BEREGNINGEN AV SOLVENSKAPITALKRAVET	35
E.4 FORSKJELLER MELLOM STANDARDFORMELEN OG BENYTTETE INTERNE MODELLER	35

E.5 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV MINSTEKAPITALKRAVET OG MANGLENDE OPPFYLLELSE AV SOLVENSKAPITALKRAVET	35
E.6 ANDRE OPPLYSNINGER	35
F. VEDLEGG	36
F.1 OFFENTLIGE QRT'ER	36

TABELLISTE

Tabell 1: Selskapets eiere	5
Tabell 2: Forsikringsresultat fordelt på bransje	6
Tabell 3: Investeringsresultater	7
Tabell 4: Investeringsresultat pr. aktivaklasse.....	7
Tabell 5: Oversikt scenarier utarbeidet under ORSA	21
Tabell 6: Stresstest: nedgang i finansmarkedene.....	21
Tabell 7: Sensitivitetsanalyse: Forsikringsrisiko	22
Tabell 8: Markedsrisiko.....	23
Tabell 9: Markedsrisiko konsentrasjon – basert på kredittrating.....	25
Tabell 10: Markedsrisiko konsentrasjon – basert på utsteder.....	25
Tabell 11: Eiendeler i balansen pr. 31.12.2016	28
Tabell 12: Forsikringstekniske avsetninger brutto	29
Tabell 13: Forsikringstekniske avsetninger: Solvens II og regnskap	30
Tabell 14: Verdsettelse av forpliktelser.....	31
Tabell 15: Tilgjengelig kapital pr. 31.12.2016	33
Tabell 16: Kapitalgrupper	33
Tabell 17: Solvensmargin pr. 31.12.2016	33
Tabell 18: beregning av SCR for SB1S AS pr. 31.12.2016	34

FIGURLISTE

Figur 1: Rammeverk for risikostyring	9
Figur 2: ORSA prosessen	17
Figur 3: Solvenskapitalkrav: undermoduler	20
Figur 4: Forsikringsrisiko	21
Figur 5: Markedsrisiko	23
Figur 6: Markedsrisiko	24
Figur 7: Motpartsrisiko.....	26

SAMMENDRAG

Solvens II regelverket trådte i kraft fra 1.januar 2016, og SpareBank 1 Skadeforsikring AS (SB1S AS) har gjennom flere år gjennomført omfattende forberedelser for å sikre at selskapet har vært forberedt på innføringen av Solvens II. Solvens II representerer et mer risikobasert regelverk enn tidligere solvens- og kapitaldekningsregelverk som selskapet har vært underlagt. Det nye regelverket stiller større krav til rapportering og offentliggjøring av informasjon. Dette dokumentet er selskapets første rapport om solvens og finansiell stilling.

Rapporten omhandler virksomheten og resultatene til selskapet, systemet for risikostyring og internkontroll, risikoprofilen, verdsettelse for solvensformål samt kapitalstyring. Styret i selskapet har det overordnede ansvaret for alle temaene som er omhandlet i rapporten.

SB1S AS er et heleid datterselskap av SpareBank 1 Gruppen AS. SpareBank 1 Gruppen eies av SpareBank 1-bankene og LO. SB1S AS understøtter strategien til SpareBank 1-bankene mot deres bedrifts- og privatkunder, samt LO mot deres medlemmer og foreninger.

Selskapet oppnådde et totalresultat på 1 138,9 mill. kroner i 2016. Selskapets finansielle eiendeler ble redusert med ca. 11 prosent gjennom året til ca. 10,1 mrd. kroner. Nedgangen skyldes utbetaling av tilleggsutbytte til eier i september 2016.

Selskapet benytter standardformelen til beregning av solvensmargin under Solvens II. Selskapets solvenskapitalkrav (SCR) ved utgangen av 2016 var på 1 785 mill. kroner. Den tilgjengelige kapitalen på samme tidspunkt utgjorde 3 503 mill. kroner, tilsvarende et overskudd av tilgjengelig kapital på 1 718 mill. kroner og en solvensmargin på 196 prosent.

A. VIRKSOMHET OG RESULTATER

A.1 VIRKSOMHETEN

SpareBank 1 Skadeforsikring AS (heretter SB1S AS) har hovedkontor i Oslo og er et heleid datterselskap av SpareBank 1 Gruppen AS (SB1G). SpareBank 1 Gruppen eies av SpareBank 1-bankene og LO.

SB1S AS bygger på mer enn 90 års erfaring som forsikringsleverandør. Selskapet understøtter strategien til SpareBank 1-bankene, overfor deres bedrifts- og privatkunder, samt LO-forbundene overfor deres medlemmer og foreninger.

Den operative driften til SB1S AS og søsterselskapet SpareBank 1 Forsikring AS (heretter SB1F AS) er samlet under navnet SpareBank 1 Forsikring, så langt det er hensiktsmessig innenfor gjeldende regelverk.

SpareBank 1 Gruppen AS hadde pr. 31. desember 2016 følgende eierstruktur:

Navn på eier	Eierandel
SpareBank 1 Nord-Norge	19,5%
SpareBank 1 SMN	19,5%
SpareBank 1 SR - Bank ASA	19,5%
Samarbeidende SpareBanker AS	19,5%
SpareBanken Hedmark	11,0%
Landsorganisasjonen i Norge (LO)/Forbund tilknyttet LO	9,6%
SpareBank 1 Oslo/Akershus AS	1,4%
Totalt	100%

Tabell 1: Selskapets eiere

Selskapets brutto premieinntekter utgjorde 5 359,0 millioner kroner i 2016. Privatmarkedet oppnådde en betydelig vekst i premieinntektene, men reduksjonen i inntektene fra run-off segmentet Eksterne Partnere var større, noe som medførte en reduksjon i selskapets brutto premieinntekter på 20 mill. kroner sammenlignet med foregående år.

SB1S AS tilbyr både skade- og personforsikringsprodukter i privat-, organisasjons- og næringslivsmarkedet. Selskapet er Norges 4. største skadeforsikringsselskap med en markedsandel på 10,2 prosent. Selskapet har en markedsandel i privatmarkedet på 13,4 prosent ved utgangen av 2016.

Selskapets registrerte kontoradresse og kontaktdetaljer for selskapets eksterntrevisor samt tilsynsmyndighet er vist nedenfor.

Kontoradresse:

SpareBank 1 Skadeforsikring AS
Hammersborggata 2
0179 Oslo
Telefon: 09020

Ekstern revisor:

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo
Telefon: 04063

Tilsynsmyndighet:

Finanstilsynet
Revierstredet 3
0151 Oslo
Telefon: 22 93 98 00

A.2 FORSIKRINGSRESULTAT

Forsikringsresultatet for 2016 ble 1 046,9 mill. kroner. Oversikten nedenfor viser forsikringsresultat pr. bransje som kategorisert under Solvens II.

NOK 1000	Forsikring mot utgifter til medisinsk behandling	Forsikring mot inntektstap	Yrkeskade-forsikring	Motorvogn-forsikring - trafikk	Motorvogn-forsikring - øvrig	Sjø-forsikring, transport-forsikring og luftfart-forsikring	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvars-forsikring	Assistanse-forsikring	Forsikring mot diverse økonomiske tap	Sum
Netto premieinntekter	233 997	70 530	85 920	767 814	1 187 262	3 897	2 361 934	52 888	490 143	47 985	5 302 368
Erstatningskostnader for egen regning	-184 255	-48 884	-78 984	18 482	-1 008 940	-506	-1 391 331	-17 519	-317 031	-37 774	-3 066 743
Forsikringsrelaterte kostnader	-63 020	-12 664	16 557	-187 882	-290 985	-5 779	-506 613	-14 565	-113 408	-10 379	-1 188 738
Forsikringsresultat	-13 278	8 982	23 493	598 414	-112 663	-2 388	463 990	20 804	59 704	-169	1 046 887

Tabell 2: Forsikringsresultat fordelt på bransje

Netto premieinntekter ble 5 302 mill. kroner mot 5 188,3 mill. kroner i 2015, tilsvarende en økning på 114,1 mill. kroner. Økningen skyldes i hovedsak økt salg av Motor- og Assistanseforsikring (Reiseforsikring).

Erstatningskostnader for egen regning ble 3 066 mill. kroner som er 35,9 mill. kroner lavere enn 2016. Skadeprosenten er tilsvarende redusert med 1,5 prosentpoeng, til 56,3 prosent. Reduksjonen i erstatningskostnader for egen regning skyldes i hovedsak reduserte naturskader og positive avviklingsgevinster i 2016. Oppdaterte modeller indikerer konservative erstatningsnivåer for Motor ansvar og Yrkeskade. Gitt at dette er en varig trend vil avviklingsgevinster gradvis realiseres. Fravær av større naturskadehendelser i 2016 har redusert naturskadeerstatninger med 114 mill. kroner, sammenlignet med 2015.

Andre forsikringsrelaterte kostnader utgjorde 1 188,7 mill. kroner i 2016 sammenlignet med 1 087,8 mill. kroner i 2015. Økte driftskostnader skyldes hovedsakelig en økning i lønnskostnader som følge av selskapets bevisste satsing innenfor IKT, CRM/Kunddialog og Produkt og således bygge egen kompetanse på viktige områder. Selskapet har samtidig redusert kostnadene til eksterne konsulenter i 2016 sammenlignet med 2015. Markedsføringskostnadene er økt på grunn av større mediekjøp i forbindelse med kampanjer. Provisjoner er redusert med 11 mill. kroner sammenlignet med fjoråret. Reduksjonen kommer hovedsakelig som en følge av lavere lønnsomhetsprovisjon til bankene. Økningen i kostnader for 2016 vurderes hovedsakelig å være knyttet til engangskostnader. Det er forventet at kostnadsnivået vil reduseres i årene fremover.

A.3 INVESTERINGSRESULTAT

Hensikten med forvaltningen er i første rekke å maksimere avkastningen over tid innenfor et akseptabelt risikonivå. Det er økt faglig enighet om at en stor del av det globale fallet i rentenivået er forårsaket av strukturelle forhold og vil være vedvarende. Et lavere rentenivå medfører en lavere forventet avkastning for selskapets investeringsportefølje.

Selskapet følger en strategi med nokså fast strategisk allokering til ulike aktivaklasser, hvor allokeringen er kalibrert til å kunne bidra med langsiktige risikopremier fra ulike kilder. I tillegg til rentenivået, er det identifisert tre hovedkilder til risikopremier i investeringsstrategien. Dette er forventet meravkastning fra kreditt, eiendom og aksjer. For å kunne oppnå slike risikopremier, er det viktig at det totale risikonivået er bærekraftig over tid.

Rammene for investeringene er gitt gjennom selskapets Investeringsstrategi. Investeringsstrategien revideres årlig og godkjennes av styret.

Investeringsresultater (mill.kroner)	2016	2015
Inntekter fra investeringer i datterselskap (eiendomselskap)	70,2	57,6
Renteinntekter og utbytte markedsverdi på finansielle eiendeler	211,8	239,7
Verdiendringer på investering	36,7	-285,0
Realisert gevinst og tap på investeringer	90,8	203,1
Sum netto inntekter fra investeringer	409,5	215,4
Forvaltningskostnader	-6,9	-21,2
Sum kostnader investeringer	-6,9	-21,2
Investeringsresultat	402,6	194,2

Tabell 3: Investeringsresultater

Finansresultatet i 2016 var på 403 mill. kroner (194 mill. kroner i 2015), tilsvarende en finansavkastning på 3,9 prosent (1,8 prosent i 2015). Nedenfor gis en oversikt over finansresultat pr. aktivaklasse.

Investeringsresultater pr. aktivaklasse (mill.kroner)	2016	2015
Renter	41,7	53,5
Hold til forfall	54,7	58,7
Eiendom	86,3	60,7
Aksjer	106,1	97,4
Derivater	121,1	-55,1
Annet	-7,4	-21,0
Investeringsresultater	402,6	194,2

Tabell 4: Investeringsresultat pr. aktivaklasse

Hovedpunkter:

- Investeringsresultatet for 2016 var 402,6 mill. kroner som er 208,4 mill. kroner bedre enn foregående år.
- Samtlige aktivaklasser hadde positive bidrag på et overordnet nivå i 2016.
 - Renter bidro totalt sett en positiv avkastning, hovedsakelig drevet av fall i kredittmarginer. Avkastningen for omløpsrenter endte på 2,4 prosent
 - Avkastning derivater er relatert til valutasikring for den globale renteporteføljen
 - Aksjer bidro med en positiv avkastning på 10,1 prosent
 - Hold til forfall bidro med en avkastning 3,4 prosent
 - Eiendomsinvesteringer bidro med en avkastning på 6,7 prosent
- Forvaltningsvolumet ble redusert med ca. 1,4 mrd. kroner til 9,9 mrd. kroner, hovedsakelig grunnet utbetaling av konsernbidrag.

Selskapet har en mindre del av investeringsporteføljen investert i verdipapiriserte instrumenter. Disse er plassert i renteporteføljen og er av typen Asset backed securities, Commercial Mortgage-backed (CMO) og Non-government backed CMO`s. Totalt sett står disse investeringene for 1,6 prosent (157 mill. kroner) av investeringsporteføljen. Risikoen i investeringene ansees som relativt sett lave, da det er god kredittrating på verdipapirene, i hovedsak AAA og AA. I tillegg er det kort durasjon på investeringene.

Investeringsstrategien legger opp til god diversifisering og relativt sett høye krav til kvaliteten på investeringene, der blant annet kredittrating er viktig input i vurderingene.

B. SYSTEM FOR RISIKOSTYRING OG KONTROLL

Kapitlet om «System for risikostyring og kontroll» gir en beskrivelse av mål og rammeverk for risikostyringssystemet samt strukturen i selskapets administrasjons-, ledelses- og kontrollorgan, herunder roller, kontrollfunksjon og arbeidsgrupper/forum.

B.1 SYSTEM FOR RISIKOSTYRING OG KONTROLL

Risikostyringen i SB1S AS skal støtte opp under selskapets strategiske utvikling og måloppnåelse. Risikostyringen skal sikre finansiell stabilitet og forsvarlig kapitalforvaltning. Dette skal oppnås gjennom en risikoprofil kjennetegnet av:

- En sterk risikokultur med høy bevissthet om risikostyring
- En optimal kapitalallokering i henhold til selskapets strategi
- Tilstrekkelig tilgjengelig kapital ut fra vedtatt risikoprofil

Målene for risikostyringen innebærer blant annet at risikostyringen skal bidra til trygghet for kunden, samt høyest mulig avkastning innenfor et akseptabelt risikonivå. Risikonivået skal stå i samsvar med selskapets risikoappetitt slik den er besluttet av styret. Videre er det et mål å minimere den operasjonelle risikoen og ha god forståelse for den risiko selskapet er eksponert mot, og dermed være i stand til å vurdere om risikoeksponeringen er rimelig i forhold til risikobærende evne.

Risikostyringen skal med andre ord bidra til å sikre at etablerte handlingsregler er i overensstemmelse med selskapets risikotoleranse. God risikostyring innebærer styring og kontroll av risikobildet i alle prosesser og ledd i virksomheten. Kontrollaktivitetene skal sikre at definerte risikogrenser overholdes, og at eksisterende risikobilde er godt kommunisert i organisasjonen.

Systemet for risikostyring og kontroll i SB1S AS har til formål å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for styring og kontroll og bidra til å bygge opp om selskapets langsiktige ambisjon om å være attraktiv for kundene og bankene.

Styret har utarbeidet et rammeverk av policyer for SB1S AS som fastsetter hovedprinsipper og ansvar for risikostyringen og internkontroll.

Selskapets system for risikostyring og internkontroll vurderes å være godt tilpasset selskapets risikobilde. Risikostyringssystemet er gjenstand for kontinuerlig videreutvikling. Spesielt har innføringen av Solvens II og forberedelsene til dette medført en vesentlig økt profesjonalisering av selskapets risikostyring.

B.1.1 RAMMEVERK FOR RISIKOSTYRING

Selskapets rammeverk for risikostyring er bygget opp omkring en modell med tre forsvarslinjer:

Første forsvarslinje: Leder av forretnings- og støtteområdene har ansvaret for den daglige risikostyringen. De skal til enhver tid påse at risikostyringen og risikoeksponeringen er innenfor de rammer og overordnede styringsprinsipper som er besluttet av styret eller administrerende direktør.

Andre forsvarslinje: Kontrollfunksjonene består av risikostyringsfunksjonen, compliancefunksjonen og aktuarfunksjonen med tilhørende ansvarsområder. Som andre forsvarslinje skal funksjonene understøtte styret og ledelsens ansvar.

Tredje forsvarslinje: Internrevisjonen overvåker at risikostyring og internkontroll er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt.

Det er førstelinjes ansvar å sikre overholdelse av gjeldende regelverk, videre er det styrets og ledelsens ansvar å fatte konklusjoner og iverksette tiltak med bakgrunn i kontrollfunksjonenes funn.

Risikostyringsfunksjonen, aktuarfunksjonen og compliancefunksjonen i SBIS AS er organisert uavhengig av forretningsenhetene direkte under administrerende direktør, og rapporterer direkte til selskapets ledelse og styre. I tillegg rapporterer funksjonene sentrale risikoparametre til CRO i SB1G AS.

Figur 1: Rammeverk for risikostyring

Det er selskapets medarbeidere som utøver den daglige risikostyringen. Det er etablert rutiner og prosessbeskrivelser som skal veilede medarbeiderne i å utøve arbeidsoppgavene. Videre er det etablert kontrollsystemer som skal bidra til å redusere risiko for feil.

B.1.2 ROLLER OG ANSVAR

Styret har det overordnede ansvaret for selskapets system for risikostyring og internkontroll. Styret fastsetter strategi, selskapets risikotoleranse, samt policyer og rammeverk for systemet for risikostyring i selskapet. Selskapet har etablert de fire kontrollfunksjonene under Solvens II, bestående av en aktuarfunksjon, risikostyringsfunksjon, compliancefunksjon, samt en internrevisjonsfunksjon. Kontrollfunksjonene er organisert uavhengig av driftsrelaterte oppgaver, og har direkte rapporteringslinje til selskapets styre og ledelse. Videre er det etablert ulike komiteer for å sikre betryggende prosesser knyttet til selskapets risikostyring. Nedenfor gjengis ansvarsforhold knyttet til systemet for risikostyring samt hensikten med de ulike komiteene.

Administrerende direktør

Administrerende direktør har ansvaret for å:

- Etablere målsetninger for risikostyringen som er i samsvar med virksomhetens definerte risikotoleranse og kapitalmål
- Ivareta og følge opp at det er etablert en forsvarlig risikostyring etter retningslinjer fastsatt av styret

- Ivareta og følge opp selskapets risikostatus og risikoutvikling mot vedtatte risikostrategiske måltall og forretningsstrategi
- Ivareta og følge opp at risikostyringen blir dokumentert, gjennomført og overvåket på en forsvarlig måte
- Håndtere risiko gjennom risikomåling, analyser og vurderinger, samt handlingsplaner
- Sikre at rapporteringsplikten til styret er i samsvar med lover, forskrifter, vedtekter og prinsipper
- Iverksette passende informasjonstiltak, slik at ansatte i virksomheten kan ivareta sitt ansvar
- Implementere og gjennomføre vedtatte tiltak i organisasjonen

Aktuarfunksjonen

Aktuarfunksjonen har ansvar for å:

- Koordinere beregning av forsikringstekniske avsetninger
- Vurdere tilstrekkeligheten av de forsikringstekniske avsetningene
- Vurdere tilstrekkeligheten og kvaliteten av data som inngår i beregning av de forsikringstekniske avsetningene
- Uttale seg om selskapets retningslinjer for tegning av forsikring
- Uttale seg til om tilstrekkelighet i reassuranseprogrammet
- Bidra til effektiv gjennomføring av selskapets risikostyringssystem

Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen har ansvar for å:

- Koordinere og utøve kontroll med risikostyringsaktiviteter og kjerneprosesser innenfor risikostyring
- Måle og vurdere den overordnede risikosituasjonen
- Påse at det eksisterer prosesser for å identifisere fremtidige risikoer
- Støtte styret og administrasjonen med å etablere og gjennomføre en effektiv risikostyring, herunder utarbeide ad-hoc analyser
- Overvåke risikostyringssystemet
- Utarbeide plan over risikostyringsaktiviteter
- Videreutvikle rammeverk og system for risikostyring i SB1S AS
- Ha et bredt og helhetlig syn på den risikoen selskapet påtar seg
- Rapportere på selskapets risikoer til administrerende direktør, ledelsen og styret, slik at de kan ivareta sitt ansvar
- Rapportering av selskapets kapital situasjon, herunder stresstester, til myndighetene og selskapets ledelse
- Gjennomføre og utvikle ORSA prosessen etter retningslinjer fra styret
- Utarbeide risikorapporter til styret og ledelsen

Compliancefunksjonen

Compliancefunksjonen er ansvarlig for:

- Nytt regelverk eller endringer i eksisterende regelverk fanges opp og kommuniseres til gjeldende ansvarsområder i selskapet
- Effektive prosesser for etterlevelse av gjeldende regelverk som er etablert følges opp
- Det gjennomføres kontroller av etterlevelse
- At det etableres et hendelsesregister
- Complianceforhold rapporteres til administrerende direktør, styret og til compliancefunksjonen i SpareBank Gruppen AS (morselskapet)
- Det gjennomføres lederbekreftelse/ internkontrollgjennomgang
- Det utarbeides en plan over complianceaktiviteter
- Det etableres og gjennomføres et complianceforum hvor complianceansvarlige fra de ulike forretningsområder møtes.

Internrevisjonsfunksjonen

Internrevisjonen er en uavhengig kontroll- og rådgivningsfunksjon som skal bidra til at organisasjonen på en effektiv og tilfredsstillende måte når sine mål. Internrevisjonen utføres på oppdrag av styret og utføres av eksterne aktører. Internrevisjonen gir råd til ledelsen om selskapets risikostyring og rapporterer direkte til styret.

Styret har vedtatt en instruks for internrevisjonens arbeid. I henhold til denne instruks skal det årlig utarbeides en revisjonsplan for selskapet. Formålet med den årlige internrevisjonsplanen er å sikre at internrevisjonen kan gi en dekkende vurdering av selskapets governance, risikostyring, compliance og internkontroll slik instruks for internrevisjonen og regulatoriske krav krever. Dette krever at alle risikofylte områder gjennomgås planmessig. Videre skal internrevisjonsplanen sikre at den ivaretar styrets behov.

Gjennom internrevisjonens årsplan implementeres styrets føringer i instruks for internrevisjonen. Internrevisjonsplanen skal gi styret nødvendig grunnlag til å kunne fatte beslutninger knyttet til internrevisjonens prioriteringer, ressursbruk og kompetanse. Revisjonsplanen inneholder derfor en beskrivelse av hvilke internrevisjonsaktiviteter og -prosjekter som prioriteres, ressursomfang og en presentasjon av internrevisjonsteamet, deres kompetanse og erfaringsbakgrunn.

Revisjonsplanen utarbeides hvert år basert på internrevisjonens risikovurdering, samt mottatte innspill fra ledelsen. Planen skal sikre at sentrale risikoer og utfordringer i forhold til virksomhetens mål og strategier dekkes.

Internrevisjonen utfører en rekke revisjonsprosjekter hvert år, hvor det utarbeides en rapport for hvert prosjekt som gjengir de vesentligste funn og anbefalinger. Funnene og anbefalingene følges opp av selskapet i et eget risikostyringsverktøy.

B.1.3 FORUM OG KOMITEER

Risikostyringsforum

Risikostyringsforum (RSF) har som formål å sikre god og enhetlig styring av markeds-, likviditets-, operasjonell- og forsikringsrisiko i selskapet. RSF diskuterer blant annet risikostyringsstrategier, handlingsregler, balansestyring, kontrollaktiviteter og compliance. RSF skal bidra til å sikre at etablerte handlingsregler er i overensstemmelse med selskapets risikoappetitt. Forumet avholder månedlige møter, alle saker vedrørende risikostyring skal behandles i forumet før sakene løftes til selskapets styre.

RSF består av administrerende direktør, deltagere fra forvaltning, aktuar, risikostyring, compliance og SB1G AS.

Reserveringskomité

Reserveringskomiteen skal behandle selskapets erstatningsavsetninger til regnskapsformål.

Formålet med reserveringskomiteen er å sikre uavhengighet mellom utøvende og kontrollerende aktuar slik at flere enn aktuar er involvert i reserveringen. Videre å sikre at virksomheten har tilstrekkelig forståelse for nivået på de erstatningsavsetningene og hvordan dette gjensidig påvirker andre deler av forsikringsvirksomheten.

Underwritingkomité

Underwritingkomiteen skal behandle forsikringsavtaler med høye forsikringssummer som selskapet ønsker å gi tilbud på. Formålet med komiteen er å sikre at selskapet er bevisst de store risikoene som selskapet ønsker å gi tilbud på samt sikre at alle elementer knyttet til risikoene er tilstrekkelig vurdert.

Underwritingkomiteen består av utvalgte styremedlemmer, Administrerende Direktør, Direktør Bedriftsmarked, samt leder og medarbeidere fra underwriting.

Pris- Produkt- og Vekstforum (PPV)

Forumet er et besluttsende forum for pris-, produkt- og veksttiltak. Hensikten er å sikre innfrielse av selskapets produktlønnsmåls, vekstmål samt støtte selskapets strategi og ambisjon.

PPV består av områdeledere og mellomledere for henholdsvis Salg og Marked PM og BM, ledere for produktavdelinger, samt områdeleder for CRM og Kundedialog. Ansvarlig for aktuarfunksjonen, risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen har møterett.

Forvaltningsforum

Forvaltningsforum er et forum for informasjonsdeling, kompetanseutveksling og drøftelser i forvaltningsmessige forhold. Forvaltningsforum består av administrerende direktør, CFO, CRO, CRO i SB1G AS og sjeføkonom i SB1G AS. Deltagere fra Forsikringsforvaltning, risikostyringsfunksjonen, compliancefunksjonen og aktuarfunksjonen har møterett. Forvaltningsforum ledes av CFO. Det avholdes månedlige møter.

Forvaltningsforum har som oppgave å:

- Orienterer om rammebetingelsene i markedene og forventet utvikling, herav nye eller endrede rammebetingelser for forsikrings- eller pensjonsprodukter
- Orienterer om utviklingen i forvaltermarkedet, om nye trender og produkter
- Orienterer om overordnede føringer og legge frem til diskusjon forslag til endringer i investeringsstrategien
- Orienterer om resultatet av selskapets investeringsvirksomhet
- Orienterer om forvalternes oppnådde resultater og markedssyn, og påvirkning dette har på porteføljene
- Innhente ledelsens/konsernets syn på risikobærende evne
- Rapportere compliance og risiko i porteføljene

Complianceforum

Selskapet har etablert et Complianceforum. Forumet ledes av compliancefunksjonen, og består av deltagere fra alle selskapets forretningsområder, i tillegg til representanter fra SB1G AS. Forumet møtes minimum kvartalsvis. Forumets formål er å fordele ansvaret for, - og sikre fremdrift i implementering av nye/ endrede lover i organisasjonen, samt rapportere compliance status til selskapets risiko/compliance-rapport, og til mor-selskapet.

Compliance og sikkerhetsforum i SB1G med datterselskap

Formålet med forum for compliance og sikkerhetsforum i SB1G med datterselskap er å koordinere samarbeidet knyttet til risikostyring samt gjennomgå status vedrørende risiko for selskapet. Videreutvikling av risikostyringsområdet diskuteres også. Compliance ansvarlige i hvert datterselskap samt compliance ansvarlig i SB1G møter i forumet. Forumet avholder kvartalsvise møter.

B.1.4 GODTGJØRING

SB1S AS er underlagt en felles godtgjørelsesordning gjennom SB1G AS som minimum årlig vedlikeholdes og godkjennes av styret. Selskapets praktisering av godtgjørelsesordningen gjennomgås årlig av selskapets internrevisjon.

Selskapet avvirket individuelle bonusordninger med virkning fra 1. januar 2015. Utsatt bonus for tidligere år er utbetalt til ledende ansatte i 2016 og vil bli utbetalt i 2017 og 2018 i henhold til Finansdepartementets forskrift vedrørende godtgjørelse i finansinstitusjoner. Den utsatte bonusutbetalingen er relatert til avkastning på syntetiske egenkapitalbevis basert på utvalgte egenkapitalbevis og aksjer i SpareBank 1 Gruppens eierbanker. Styret tar årlig stilling til om det er forhold som tilsier at det ikke bør utbetales utsatt bonus. Bonus til kapitalforvalterne er avgrenset og kan utgjøre inntil 4 månedslønner.

Ved fratredelse initiert av selskapet og før oppnådd pensjonsalder, har administrerende direktør og ledende ansatte avtale om etterlønn i 12 måneder etter avtalt oppsigelsesperiode på 6 måneder. I gjeldende avtale for administrerende direktør er det regulert at stillingens pensjonsalder for alderspensjon i dag er 67 år.

Honorar til styrets leder og styremedlemmer for 2016 er fastsatt av representantskapet i SB1S AS. Styremedlemmer har ingen form for variabel godtgjørelse.

B.2 KRAV TIL EGNETHET

Selskapet følger egne retningslinjer for egnethetsvurdering av personer som innehar sentrale funksjoner for å sikre at foretaket styres på en mest mulig effektiv og profesjonell måte.

I retningslinjene for egnethet er det oppgitt hvem som er ansvarlig for å utføre egnethetsvurderingene for de ulike sentrale funksjonene. Det er videre beskrevet prosess og ansvarsfordeling for forhåndsvurdering, meldeplikt, oppbevaring og oppfølging for egnethetsvurderinger.

Selskapets HR-funksjon er utførende, og støtter styrets leder, og administrerende direktør i arbeidet med egnethetsvurderinger av sentrale funksjoner som er oppgitt i retningslinjene. Følgende er HRs oppgaver:

- Forberede saker herunder innhente relevant dokumentasjon til bruk i vurderingen av personers egnethet
- Før ansettelse innhente relevant dokumentasjon
 - Skjema fra Finanstilsynet
 - Politiattest som ikke er eldre enn 3 måneder
- Sørge for at egnethetsvurderingen av personer blir meldt til Finanstilsynet
- Sørge for å sende særskilt melding til Finanstilsynet for alle personer som skal egnethetsvurderes i tilfeller der de ikke lengre oppfyller kravene for egnethet. Meldingen skal inneholde informasjon om hvorfor personen er skiftet ut.
- Oppbevare innhentet informasjon og vurderinger på forsvarlig måte i HR-systemet
- Foreta ny egnethetsvurdering hvert 4. år

Krav til kompetanse for de ulike kontrollfunksjonene er definert gjennom egne policyer for de ulike funksjonene.

B.3 RISIKOSTYRINGSSYSTEMET

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig risikostyringsprosess er den bygget opp omkring seks elementer:

1. Risikostyringsstrategier
2. Kontrollmiljøet
3. Risikoidentifikasjon
4. Risikoanalyse
5. Overvåking / oppfølging
6. Rapportering

De seks hovedelementene som utgjør risikostyringsprosessen i selskapet inngår som en del av selskapets prosess for egenvurdering av risiko og solvens – ORSA. ORSA prosessen i selskapet beskrives nærmere i senere i kapittel B.3.2.

Risikostyringsstrategier

Risikostyringen skal sikre at selskapet styrer risikoene det står overfor i samsvar med styrevedtatte prinsipper, slik at samlet risikoeksponering er i tråd med styrets overordnede risikovilje. Risikostyringsstrategiene skal:

- Gjenspeile selskapets overordnede mål og strategier
- Være en integrert del av selskapets løpende aktiviteter
- Stå i forhold til selskapets risikobærende evne og risikoappetitt

Følgende prinsipper skal legges til grunn ved valg av kontroll- og styringstiltak:

- Det skal foreligge en oppdatert dokumentasjon over hvilke kontroll- og styringstiltak som er etablert med henvisning til eventuelle instruksjer, fullmakter og arbeidsbeskrivelser
- Ved endringer eller introduksjon av nye produkter og rutiner av vesentlig betydning skal det foreligge en dokumentasjon over hvilke kontroll- og styringstiltak som er etablert med henvisning til eventuelle instruksjer, fullmakter og arbeidsbeskrivelser før dette igangsettes
- Ved etablering av kontroll- og styringstiltak bør det legges til grunn en kostnads- og nytteberegning der den relative kostnaden for innføringen av kontroll- og styringstiltakene skal vurderes opp mot den fremtidige nytten av tiltakene

Kontrollmiljøet

Kontrollmiljøet i selskapet omfatter menneskene i organisasjonen (deres individuelle egenskaper og integritet, verdigrunnlag og etikk), organiseringen av selskapet, ledelsesfilosofi og lederstil (eksempelvis dynamisk styring). God risikostyring krever et solid kontrollmiljø. Følgende prinsipper skal legges til grunn:

- Verdigrunnlag / etiske retningslinjer:
 - Det skal være etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som skal være godt kommunisert i hele organisasjonen
- Personalpolitikk / kompetanse:
 - Personalpolitikken skal gi informasjon om de forventninger som stilles til den enkelte ansatte når det gjelder integritet, etisk adferd og kompetanse. Ved rekruttering av medarbeidere skal selskapet prioritere faglig og personlig egnethet i forhold til den stillingen som skal besettes

- Kontroll- og styringsstruktur:
 - Styring og kontroll omfatter alle prosesser og kontrolltiltak som er iverksatt av selskapets ledelse for å sikre en effektiv forretningsdrift og gjennomføring av selskapets strategier. Selskapet legger vekt på en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målrettet og uavhengig styring og kontroll

Risikoidentifikasjon

For å kunne nå selskapets vedtatte målsettinger og strategiske utvikling er det en forutsetning at styret og ledelsen kjenner selskapets risikobilde, slik at det kan velges målrettede risikostyringsstrategier. Grunnlaget for selskapets risikobilde dannes gjennom risikoidentifikasjon. Prosessen for risikoidentifikasjon er fremoverskuende og en integrert del av selskapets strategiprosess. Risikoidentifikasjonen skal dekke alle vesentlige risikoer selskapet står overfor. Risikoidentifisering oppsummeres i den årlige egenvurderingen av risiko og solvens (ORSA), se kapittel B.3.2

Egenvurdering skal bidra til å:

- Øke fokuset på risikoer selskapet står overfor, og fremme mulige tiltak for å redusere uønsket risiko
- Sikre at samtlige avdelinger involveres i identifiseringen av risikoer, og arbeidet med risikoreduserende tiltak

Ved endringer eller etablering av nye produkter og rutiner av vesentlig betydning skal det gjennomføres en risikoidentifikasjon før disse tilbys eller etableres.

Risikoanalyse

Risikoanalyse danner grunnlaget for hvordan selskapet skal forstå og styre risikoene. Dette betyr blant annet at alle vesentlige risikoer i størst mulig grad skal kvantifiseres. Kvantifiseringen skal være basert på anerkjente metoder for måling av risiko.

Kvantifisering av alle risikogrupperne nedenfor, og en oppsummerende diskusjon av risikoene skal inngå i selskapets årlige ORSA prosess hvor Pilar 1 og 2 beregninger ligger til grunn:

- Markedsrisiko
- Motpartsrisiko
- Forsikringsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operasjonell risiko
- Compliancerisiko
- Strategisk og forretningsmessig risiko

For å sikre at resultatene fra kvantifiseringen av risiko er hensiktsmessig utføres også sensitivitets- og scenarioanalyser.

Fremgangsmåter for risikoanalysene er beskrevet i policyer for hver enkelt risikokategori samt policy for egenvurdering av risiko og solvens.

Oppfølging og overvåking

Risikostyringsprosessen følges opp løpende. Oppfølgingen av de viktigste risikoene skal være del av den løpende virksomheten. I tillegg skal ledelsen og internrevisjonen utføre periodiske evalueringer. Formålet med oppfølgingen er å vurdere hvor effektiv prosessen for risikostyring er over tid, samt sikre at nødvendige handlinger eller endringer blir gjennomført.

SB1S AS beredskapsplan er bygget opp omkring ulike nivåer med hensyn til vurdering av alvorlighetsgrad i forhold til avvik mellom kapitalnivå og faktisk kapitalbehov. Det er skissert ulike tiltakskrav avhengig av hvilken situasjon som har oppstått i forhold til brudd på det etablerte kapitalnivået.

Rapportering

Risikorapporteringen har som formål å sikre at alle relevante organisasjonsnivåer har tilgang på tilstrekkelig, pålitelig og relevant risikoinformasjon. Dette skal sikre at alle organisasjonsnivåer har en oversikt over aktuell risikoeksponering og eventuelle svakheter i risikostyringsprosessen. Rapporteringen skal danne grunnlaget for den videre oppfølgingen og overvåkingen av risikoeksponeringen og risikostyringsprosessen i selskapet.

Resultatet fra selskapets risikostyringsprosesser rapporteres kvartalsvis til styret og ledelsen.

B.3.1 RISIKOSTYRINGSFUNKSJONEN

Sammen med de øvrige kontrollfunksjonene inngår risikostyringsfunksjonen i SB1S AS' modell med tre forsvarslinjer. Risikostyringsfunksjonen er organisert slik at den er uavhengig fra løpende driftsrelaterte oppgaver, men har møterett i viktige beslutningsfora i SB1S AS.

Risikostyringsfunksjonen har oppgaver knyttet til å koordinere og utøve kontroll med selskapets risikostyringsaktiviteter og kjerneprosesser innenfor risikostyring, påse at det eksisterer prosesser for å identifisere fremtidige risikoer, videreutvikle rammeverk og system for risikostyring og gjennomføre og utvikle selskapets ORSA-prosess.

Gjennom måling og vurdering av den overordnede risikosituasjonen overvåkes selskapets totale risikobilde. Risikostyringsfunksjonen arbeider systematisk og risikobasert etter funksjonens årsplan. Risikostyringsfunksjonens årsplan behandles årlig av selskapets styre, og det rapporteres kvartalsvis status til ledelse og styret.

B.3.2 EGENVURDERING AV RISIKO OG SOLVENS (ORSA)

Egenvurderingen av risiko og solvens (ORSA) består av en fastsatt prosess for å definere, vurdere og styre selskapets risiko og solvensposisjon. Prosessen skal minimum gjennomføres årlig eller ved vesentlig endring i selskapets risikoprofil. Hovedformålet med ORSA prosessen er å fastsette selskapets faktiske kapitalbehov og mål i forhold til selskapets spesifikke risikoprofil og risikotoleranse. Risikotoleransen skal gi uttrykk for ønsket risikonivå for at selskapet skal tåle ventede og uventede tap, hensyntatt selskapets strategier, forretningsplaner og risikoeksponering.

ORSA er helheten av de prosesser og prosedyrer som benyttes for å:

- Identifisere, vurdere, overvåke, styre og rapportere risikoer som selskapet er eller kan bli eksponert for
- Avgjøre nødvendig kapital for å sikre at overordnede solvenskrav overholdes til enhver tid

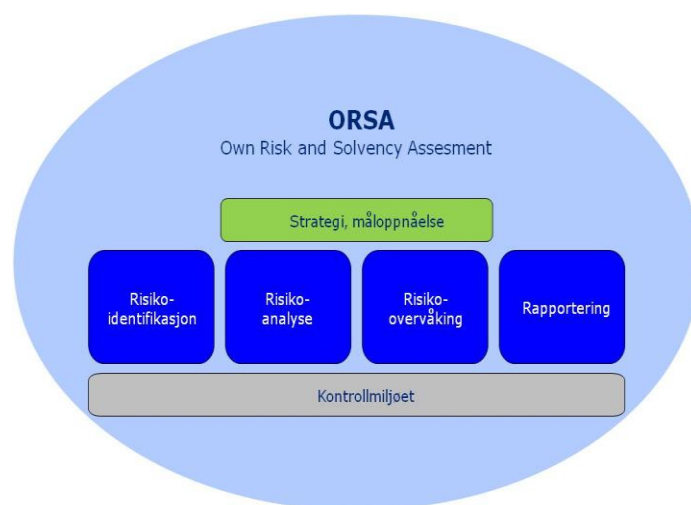
ORSA er integrert som en del av selskapets risikostyringssystem og inngår i strategiske beslutninger. Dette for å sikre effektiv risikostyring og integrasjonen mellom strategier, risikostyring og kapitalplanlegging, og vil bidra til økt forståelse av selskapets risikoeksponering.

ORSA prosessen sikrer at selskapets styre og ledergruppe har en høy bevissthet rundt de risikoer som selskapet er eksponert mot, samt kontroll over tåleevnen selskapet har for å motstå eventuelle tilbakeslag/finansielle krisesituasjoner. Resultatene fra ORSA prosessen samles til en ORSA rapport som rapporteres årlig og godkjennes av selskapets styre.

Styret i SB1S AS har det overordnede ansvaret for ORSA i selskapet, og legger premissene for gjennomføringen.

Risikostyringsfunksjonen har hovedansvaret for å koordinere gjennomføring av prosessen herunder gi styret nødvendig og tilstrekkelige beslutningsinformasjon.

ORSA-prosessen kan sees på som en løpende risikostyringsprosess som pågår gjennom året, og omfatter alle elementer vesentlige elementer knyttet til selskapets risikostyring og internkontroll.

Figur 2: ORSA prosessen

De ulike stegene i selskapets ORSA prosess følger av nedenstående liste som utgjør de elementer som minimum skal inngå i ORSA rapporten.

1. Fastsettelse av en plan for ORSA
2. Vurdering av virkelig risiko og kapitalkrav (risikojustert kapitalbehov)
3. Vurdering av styring og kontroll
4. Solvensposisjon i fremskrivningsperiode (inklusive sensitiviteter)
5. Solvensposisjon ved ulike nedgangsscenarioer, inklusive sensitiviteter (scenario og stresstesting)
6. Kapitalplanlegging
7. Vurdering av risikotoleranse og kapitalmål
8. Utarbeidelse av ORSA-rapport og dokumentasjon
9. Godkjenning av ORSA-rapport og kvalitetskontroll

B.4 INTERNKONTROLLSYSTEM

Selskapet har et omfattende internkontrollsystem som inkluderer risikoworkshop i ledergruppen og de ulike forretningsområdene, stikkprøvekontroller, revisjoner, hendelsesrapportering og et system for oppfølging av forbedringstiltak. I tillegg gjennomfører selskapet en internkontroll årlig for å bekrefte kvaliteten på etablerte prosesser og kontrolltiltak.

Selskapet gjennomfører årlig en egenvurdering av styring og kontroll i forbindelse med internkontrollprosessen. Det skal årlig gjennomføres en risikokartlegging i forretningsområde hvor fokuset er å identifisere samt vurdere sentrale risikoer for den enkelte enheten. På bakgrunn av gjennomgangen utarbeides relevante tiltak som følges opp løpende gjennom året. Risikoene følges opp

gjennom året og status rapporteres kvartalsvis til styret. I tillegg vil det gjøres en vurdering av administrativ risiko, som inkluderer det operative arbeidet med risikoidentifikasjon, risikovurdering, gap - analyse, og tiltaksidentifisering. Vurderingene gjøres med særlig fokus på å avdekke svakheter i kontrollmiljøet, mangler i innarbeidede kontrolltiltak, mangler i kompetanse og sentrale IT- risikoer. Internkontrollen rapporteres hovedsakelig gjennom den årlige lederbekreftelsen, og det enkelte forretningsområdets arbeid med tiltak følges opp gjennom året av compliancefunksjonen.

Det gjennomføres også en kartlegging av kvaliteten i sentrale IT prosessene i regi av SB1G. Formålet er å kartlegge hvorvidt selskapet oppfyller offentlige pålegg som har basis i Finanstilsynets IKT forskrift, samt Personopplysningsloven med tilhørende forskrifter. Gjennomgangen baseres på CobiTs 34 beskrevne IT prosesser og gjennomføres ved at de mest forretningskritiske systemer angis i rangert orden. Risikovurderingen gjennomføres basert på IT-systemenes tilstand samt etablerte kontrolltiltak rundt systemet. En vurdering av oppfyllelse av personopplysningslovens IKT krav inngår i gjennomgangen.

Alle vesentlige oppfølgingspunkter fra internkontrollprosessen og revisjonsrapporter følges opp og dokumenteres.

Compliancefunksjonen inngår i SB1S AS' modell med tre forsvarslinjer og er plassert som en andrelinjefunksjon sammen med de øvrige kontrollfunksjonene. I utøvelsen av sine daglige oppgaver er Compliancefunksjonen uavhengig av ledelse og andre virksomhetsområder i selskapet. Andre funksjoner i SB1S AS kan ikke instruere Compliancefunksjonen om hvordan oppgavene skal utføres og hvordan funksjonen skal allokere sine ressurser med hensyn til hvilke deler av selskapet funksjonen til enhver tid skal kontrollere.

Compliancefunksjonen har oppgaver knyttet til kontroll av selskapets etterlevelse, jevnlig vurderinger av etablerte rutiner og retningslinjer, og forebyggende råd og veiledning om selskapets forpliktelser knyttet til de rettslige rammebetingelsene som regulerer virksomheten. Compliancefunksjonen påser og bidrar til at selskapets interne kontrollsystemer og rutiner sikrer en forskriftsmessig, forsvarlig og effektiv drift. Gjennom stikkprøvekontroller, råd og veiledning bidrar Compliancefunksjonen til å avdekke risikoområder som bør forbedres. Compliancefunksjonens aktiviteter og ressursallokering er vurdert ut fra en risikovurdering basert på risikoworkshops i selskapets forretningsområder, tidligere erfaringer og funn, internrevisjonens rapporter, lederbekreftelse og internkontrollgjennomgang. Compliancefunksjonen har møterett i viktige beslutningsfora i SB1S AS.

Compliancefunksjonen har en direkte rapporteringslinje til selskapets styre og ledelse. Det utarbeides kvartalsvise rapporter som sendes til ledelsen og selskapets styre.

B.5 INTERNREVISJONFUNKSJONEN

Selskapets styre har vedtatt policy/retningslinjer for internrevisjonens arbeid. Retningslinjene omfatter mandat, rettigheter og plikter for internrevisjonsfunksjonen. Funksjonen skal ha tilgang på all relevant informasjon samt rapportere direkte til selskapets styre og ledelse. Mandatet til internrevisjonen er å gi en uavhengig vurdering av kvaliteten og effektiviteten i selskapenes governance, risikostyring og internkontroll, samt etterlevelse av gjeldende lover og regler.

Videre er det definert kompetanse- og ressurskrav for funksjonen for å sikre en velfungerende kontrollfunksjon.

Internrevisjonsfunksjonen er ytterligere beskrevet i kapittel B.1.2.

B.6 AKTUARFUNKSJONEN

Aktuarfunksjonen er beskrevet i kapittel B.1.2.

B.7 UTKONTRAKTERING

SB1S AS skal ha en effektiv prosess som skal sikre tilfredsstillende etterlevelse av regelverk, og at selskapet ikke påføres tap eller sanksjoner som følge av ekstern aktørs brudd på avtaler og regler knyttet til utkontraktering. Dette skal skje gjennom:

- Et tydelig definert ansvarsforhold for alle utkontrakterte tjenester/ system
- Avtaler med utkontraktører som er tydelig i forhold til ansvar og forventning, samt muliggjør innsyn, og sanksjoner i tilfelle brudd
- Å sikre at leverandøren har etablert tilfredsstillende internkontrollsystemer, herunder beredskapsplaner
- En effektiv og sikker rapportering av nødvendig data fra leverandøren til SB1S AS
- En effektiv prosess for å følge opp og rapportere etterlevelsen av avtalen

Før utkontraktering foretas skal det gjennomføres en behovsanalyse for å vurdere om prosessen eller funksjonen som er tenkt utkontraktert skal håndteres internt. Før en eventuell avtaleinngåelse skal det gjennomføres en vurdering av potensielle leverandører av tjenesten samt en risiko -og lønnsomhetsvurdering av de ulike leverandørene. Risikovurderingene skal inneholde en vurdering av de potensielle leverandørenes kompetanse og ressurser til å utføre oppdraget, data systemer og rutiner, selskapenes internkontroll- og compliance-system og beredskapsplaner. I tillegg skal risikovurderingen inneholde en vurdering av selskapenes økonomiske stilling og sannsynlighet for mislighold og annen ikke-oppfyllelse av forpliktelsene. En forhøyet risiko skal utlede etterspørsel etter ny/ mer informasjon, eller vurdering av alternative leverandører.

Det skal foreligge skriftlige rutinebeskrivelser for den utkontrakterte tjenesten som skal sikre at oppgavene utføres korrekt. Det skal løpende gjøres en vurdering av den leverte tjeneste, og om den er i henhold til avtaler, og SLA-avtaler. Eieren av den utkontrakterte tjenesten skal minimum årlig gjennomføre en vurdering av selskapets evne til å levere den avtalte tjeneste (fare for insolvens, konkurs, nedleggelse, oppkjøp el.). En forhøyet risiko må utlede handlinger som å etterspørre mer informasjon, starte en vurdering av alternative leverandører, eller vurdere å hente tilbake den utkontrakterte tjeneste.

SpareBank 1 Gruppen AS har samlet skade- og livsforsikringsvirksomhetene så langt som det er hensiktsmessig innenfor gjeldende regelverk. Selskapene er underlagt det samme overordnede styrings- og kontrollsystemet som gjelder for alle foretakene i SpareBank 1 Gruppen-konsernet. SB1S AS utkontrakterer deler av sin virksomhet til SB1F AS, hvilket innebærer for SB1S AS at prosessene i verdikjeden i all hovedsak benytter seg av de tjenestene som leveres fra SB1F AS. SB1S AS vil selv ha egne ansatte for å ivareta strategiske og forretningsmessige vurderinger, sikre kvalitet i styring og kontroll med den løpende virksomheten, oppfølging av leveransene fra SB1F AS og iverksette korrigerende tiltak om nødvendig. SB1S AS har egne ansatte innen aktuarområdet, risikostyring, compliance, produkt/prising, forsikringsforvaltning og en ansvarlig for økonomi/regnskap.

SB1S AS utkontrakterer i tillegg til tjenestene nevnt over, selskapets internrevisjonsfunksjon samt depot- og back office funksjoner knyttet til fondsadministrasjon og kapitalforvaltning.

B.8 ANDRE OPPLYSNINGER

Informasjonen i kapittel B gir et korrekt og hensiktsmessig bildet av selskapets system for risikostyring og internkontroll gjennom perioden.

C. RISIKOPROFIL

Selskapets risikostyring skal bidra til trygghet for kunden i tillegg til å gi god avkastning for eier innenfor et akseptabelt risikonivå. Risikonivået skal stå i samsvar med selskapets risikoappetitt. God risikostyring innebærer styring og kontroll av risikobildet i alle prosesser og ledd i virksomheten. Selskapets interne og eksterne kontrollaktiviteter skal sikre at definerte risikogrenser overholdes og at eksisterende risikobilde er godt kommunisert i organisasjonen.

Kvantifiseringen av selskapets risiko gjøres basert på Pilar 1 og 2 under Solvens II. Selskapet beregner Pilar 1 etter standardformelen. Selskapets risikoprofil basert på risikoklassifisering/undermoduler etter Pilar 1 er behandlet i dette kapittelet. I tillegg omtales likviditetsrisiko i kapittel C.4 og andre vesentlige risikoer i kapittel C.6.

Figur 3: Solvenskapitalkrav: undermoduler

Stresstester og scenarioanalyse

SBIS AS benytter Pilar 1 stresstesten (standardformelen) som er definert i Solvens II regelverket i den løpende risikostyringen. Pilar 1 stresstesten omfatter markeds-, forsikrings-, motparts- og operasjonell risiko. Solvensmarginen beregnes kvartalsvis eller hyppigere dersom forholdene tilsier det. Dette vil særlig være aktuelt i perioder med store markedsbevegelser, og/eller når utnyttelsen er nær grenseverdiene for handlingsregler.

Stressfaktorene i Pilar 1 stresstesten er gitt av EIOPA og er felles for alle forsikringsselskap i Europa. Stressfaktorene er satt med bakgrunn i at beregnet tapspotensial skal representere et konfidensnivå på 99,5 % over en tidshorisont på ett år.

Selskapet gjennomfører årlig en egenvurdering av risiko og solvens (omtalt nærmere under punkt B.3.1 – ORSA) for å kartlegge alle risikoer selskapet er eksponert mot. I forbindelse med selskapets ORSA utarbeides det ett fremskrevet normalscenario samt flere nedgangsscenarioer som fremstiller effekten av ulike eksterne hendelser på selskapets solvensposisjon. Ved utvikling av scenarioene er flere fagmiljøer involvert ved fastsettelse av forutsetninger for de ulike scenarioene.

Scenario	Beskrivelse	Hypighet
Normalsituasjon	Fremskriving av selskapets solvensmargin i en 5 års periode i en normalsituasjon.	Årlig, i forbindelse med ORSA-prosessen
Nedgang i finansmarkedene	Fremskriving av selskapets solvensmargin i en 5 års periode hvor aksjer, eiendom og obligasjoner reduseres i verdi.	Årlig, i forbindelse med ORSA-prosessen
Prispress og økt avgang	Fremskriving av selskapets solvensmargin i en 5 års periode med økte kostnader og økt skadeprosent.	Årlig, i forbindelse med ORSA-prosessen
Katastrofehendelser	Beregne effekten på selskapets resultat og solvensposisjon dersom det oppstår en katastrofehendelser	Årlig, i forbindelse med ORSA-prosessen

Scenario	Beskrivelse	Hyppighet
Kombinert nedgangsscenario	Fremskrivning av selskapets solvensmargin i en 5 års periode der man ser på ulike kombinasjoner av nedgangsscenario.	Årlig, i forbindelse med ORSA-prosessen

Tabell 5: Oversikt scenarioer utarbeidet under ORSA

Stresstesten i tabellen under viser effekten på selskapets solvensposisjon ved nedgang i norske og globale finansmarkeder. Det er forutsatt at verdien av norske og globale aksjer reduseres med henholdsvis 30 og 25 prosent. Selskapets eiendomsinvesteringer reduseres med 10 prosent og det er en utgang i kredittmarginer på 50 basispunkter. Alt annet holdes likt.

Resultatet viser at selskapets solvenskapital vil reduseres med 276 mill. kroner i tillegg så reduseres solvenskapitalkravet med 13 mill. kroner. Reduksjonen i solvenskapitalkravet skyldes redusert risiko i følge av lavere verdi på resterende investeringsportefølje.

Stresstest - Nedgang i finansmarkedene	2016	Nedgang i finans
Solvenskapital	3 503	3 227
Solvenskapitalkrav	1 785	1 772
Solvensmargin	196%	182%

Tabell 6: Stresstest: nedgang i finansmarkedene

Katastrofescenario – to naturkatastrofer inntreffer samtidig:

Dette scenarioet er gjennomført for å kunne vise effekten på solvensposisjon dersom to naturkatastrofer inntreffer samtidig. Scenarioet er utarbeidet med bakgrunn i informasjon hentet fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sin Nasjonale risiko analyse¹. De to naturkatastrofene som inntreffer samtidig er en storm og et fjellskred.

Forsikringsresultatet vil reduseres med ca. 300 mill. kroner hvis dette scenarioet inntreffer. Ut fra fremskrivningene i normalscenarioet vil ikke solvensmarginen påvirkes siden selskapets resultat vil fremdeles være positivt.

Sannsynligheten for at slike hendelser inntreffer vurderes av DSB til å være 1 av 200 år for hver av de. Dette innebærer at sannsynligheten for at de inntreffer samtidig vurderes som lav.

C.1 FORSIKRINGSRISIKO

Forsikringsrisiko omfatter de risikoene som selskapet er eksponert for gjennom sin forsikringsvirksomhet. Disse fordeler seg på følgende risikokategorier:

Figur 4: Forsikringsrisiko

¹ https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/rapporter/nrb_2014_english.pdf

Selskapet er eksponert for både helseforsikring lik skadeforsikring og skadeforsikring.

Premierisiko

Premierisiko oppstår som følge av feil i prising, i produktene eller strategien. Den omfatter risikoen for at skadefrekvens og omfang av skadene avviker fra det som var forventet, og at premien derfor ikke er tilstrekkelig til å dekke fremtidige skader.

Reserverisiko

Reserverisiko er risikoen for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelig til å dekke skader som har inntruffet.

For en portefølje av forsikringskontrakter hvor det benyttes sannsynlighetsteori ved beregning av pris og forsikringstekniske avsetninger, er den største risiko selskapet står overfor i forbindelse med forsikringskontrakter at de faktiske erstatningsbeløpene overstiger de beløp som er avsatt til å dekke erstatningene. Forsikringshendelser rammer tilfeldig, og de observerte antall hendelser og erstatningsbeløp vil som en naturlig følge av dette variere fra år til år i forhold til det nivå som er beregnet ved statistiske teknikker.

Katastroferisiko

Katastroferisiko oppstår som følge av feil i håndtering av aggregering og/eller akkumulering av risiko. Dette kan resultere i økt eksponering for katastroferisiko som for eksempel

- Naturkatastrofe
- Menneskeskapt katastrofer
 - Terror
 - Eksplosjon/brann
 - Pandemi
 - Masseulykke
 - Konsentrasjon av mennesker

Sensitivitetsanalyse forsikringsteknisk resultat og egenkapital

I tabellen under vises påvirkningen på resultat og egenkapitalen (før skatt) av 1 prosent endring i brutto opptjent premie og 1 prosentpoeng endring i Combined Ratio for egen regning. Combined Ratio er det mest brukte kriteriet for å måle lønnsomhet innen skadeforsikring. En endring i Combined Ratio kan skyldes en endring i skadefrekvens, erstatningsnivå og/eller administrasjonskostnader.

Resultat før skatt (f.e.r.)	Effekt i mill. kroner	
1 prosentpoengs endring i Combined Ratio	Privat	+/- 43,6
1 prosentpoengs endring i Combined Ratio	Bedrift	+/- 8,4
1 prosent endring i premienivået		+/- 52,0

Tabell 7: Sensitivitetsanalyse: Forsikringsrisiko

Forsikringsrisiko reduserende teknikker

Selskapet styrer forsikringsrisikoen gjennom selskapets fastsatte tegningsregler innenfor definerte områder.

Gjennom selskapets resultatstyring sikres nødvendige lønnsomhetstiltak slik at forsikringsrisikoen reduseres. Videre benytter selskapet seg også av gjenforsikringsavtaler for å redusere forsikringsrisikoen. Disse avtalene er gjenstand for årlig fornyelse.

Katastroferisiko og kumule

Selskapet har definerte underwritingsregler innenfor både privat- og bedriftsmarked. Selskapets konsentrasjonsrisiko knyttet til forsikring er hovedsakelig kumulerisiko innenfor brannforsikring og

yrkesskadeforsikring. Forsikring av eget bygg – Hammersborggata 2 og yrkesskadeforsikring for egne ansatte i samme bygg utgjør de største risikoene. Eksponeringen er beskyttet gjennom selskapets gjenforsikringsprogram.

C.2 MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko består av risiko knyttet til negativ verdiutvikling i aksjer, renter, kredittmarginer (spread), valuta og eiendom. I tillegg vil selskapet kunne ha mulighet til å ha en mindre andel av alternative investeringer som for eksempel hedgefond og private equity.

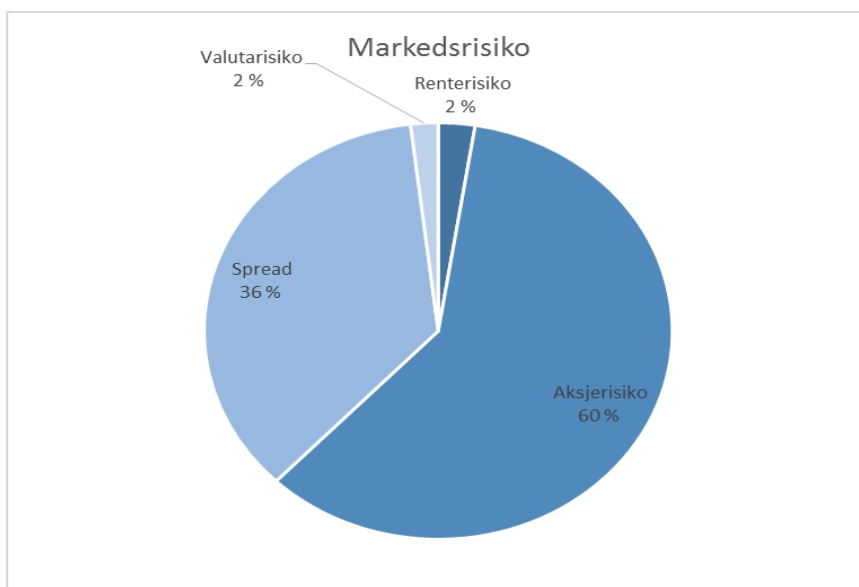

Figur 5: Markedsrisiko

Markedsrisiko	
Risikokomponent	Forklaring
Aksjerisiko	Aksjerisiko er risiko knyttet til endring i markedsverdi for posisjoner i egenkapitalinstrumenter, herunder aksjer, aksjefond, kombinasjonsfond, hedgefond og private equity, samt derivater med egenkapital-instrumenter som underliggende. SBIS AS utfører aksjeinvesteringene ved bruk av diskresjonær forvaltning gjennom direkte eierskap i børsnoterte selskaper.
Renterisiko	Renterisiko defineres som endring i markedsverdier på selskapets investeringer i obligasjons- og sertifikatmarkedet samt selskapets forsikringsforpliktelser som følge av endring i markedsrentene.
Eiendomsrisiko	Eiendomsrisiko er risiko knyttet til verdiutvikling på selskapets posisjoner i fast eiendom. Eventuelle plasseringer i eiendomsfond som ikke har et vesentlig innslag av lånefinansiering medregnes under vurderingen av eiendomsrisiko.
Kredittmarginrisiko	Kredittmarginrisiko er risiko for endring i markedsverdi på selskapets investeringer i rentepapirer som følge av endring i kredittmarginer for ulike kredittrating klasser.
Valutarisiko	Valutarisiko er risiko for tap som oppstår som følge av endring i kursen mellom norske og utenlandske valutaer.

Tabell 8: Markedsrisiko

Figur 6 viser selskapets brutto kapitalkrav i prosent for de ulike aktivaklassene pr. 31.12.2016. Aksjerisiko er den aktivaklassen med størst kapitalkrav etterfulgt av kredittmarginrisiko. Grunnen til at aksjerisikoen er så dominerende i figuren over er at eiendomsrisiko er stresset med 22 prosent og lagt til kapitalkravet for aksjer. Dette gjøres på grunn av at selskapets eiendomsinvesteringer er å betrakte som strategiske investeringer med bakgrunn i at investeringseiendommene er satt opp som egne aksjeselskaper. Risiko knyttet til eiendom utgjør ca. 25 prosent av markedsrisikoen totalt sett og ca. 42 prosent av aksjerisikoen i figuren under.

Figur 6: Markedsrisiko

C.2.1 FORSIKTIGHETSPRINSIPPET

Rammer og retningslinjer for styring av markedsrisiko følger av selskapets investeringsstrategi som er vedtatt av styret. Selskapets markedsrisiko er for det vesentligste relatert til renterisiko, kredittmarginrisiko, aksjerisiko og eiendomsrisiko. Eksponeringen mot utenlandsk valuta i investeringsporteføljen er valutasikret til NOK i den grad det foreligger kjente markedspriser i den respektive valutaen. Dette betyr at valutarisikoen er uvesentlig i porteføljen.

Diversifisering og spredning av de ulike risikotypene og verdipapirene i investeringsporteføljen er sentralt i investeringsstrategien og tilhørende retningslinjer. Hovedformålet er at ingen forvaltere, enkelt fond eller enkeltinvesteringer skal kunne dominere avkastningen og risikoen i porteføljen. Det benyttes derfor flere forvaltere og det settes krav til maksimal konsentrasjon mot motparter der det er relevant og kan være en utfordring.

Selskapet benytter eksterne forvaltere i forvaltningen, dette betyr at det velges uavhengige forvaltere til å forvalte de ulike mandatene innenfor aksjer og renter.

Styret setter nominelle rammer for hver aktivaklasse, i tillegg setter også styret rammer innenfor aktivaklassene. Rammene i kapitalforvaltningen er ment å sikre at porteføljen og investeringene er i tråd med forsiktighetsprinsippet. Rammene og strategien sikrer dermed at investeringene har riktig profil og eksponering med tanke på kredittkvalitet, likviditet, prising, målbarhet osv. Eksempelvis er det blant annet krav til hvor stor del av porteføljen som skal være i Investment grade rentepapirer og hvor stor del som kan være i såkalte High yield rentepapirer, med noe høyere risiko og avkastning.

Ved investering i nye produkter, aktivaklasser eller instrumenter vil det gjennomføres utstrakt testing og inngående vurderinger før man investerer i disse. Dersom det på basis av vurderingene og undersøkelsene besluttes å investere i en ny type instrument eller aktivaklasse, vil man investere ett mindre beløp for å sikre at det ikke dominerer avkastningen og risikoen, samtidig som man observerer at instrumentet utvikler seg som forventet.

C.2.2 RISIKOKONSENTRASJON

Konsentrasjonsrisiko beregnes etter type og størrelse på eksponeringen i tillegg til kredittrating på motparten. Ved utgangen av 2016 har selskapet ingen beregnet konsentrasjonsrisiko etter Solvens II regelverket.

Selskapets største andel av obligasjoner er investert i papirer uten kredittrating (ikke ratede) fra et godkjent kredittrating byrå. Andelen består i hovedsak av norske sparebanker som ansees som gode og

sikre investeringer. Av selskapets investeringer i obligasjoner utgjør 51 prosent verdipapirer med kredittratingen AAA, AA, og A (inkl. obligasjoner med fortrinnsrett).

Kredittrating i porteføljen (mill.kroner)			
	Antall Papirer	Markedsverdi	Andel
Statsobligasjoner	17	965	12,5 %
AAA	53	797	10,4 %
AA	39	516	6,7 %
A	60	1 085	14,1 %
BBB	37	380	4,9 %
BB	5	90	1,2 %
B	1	13	0,2 %
CCC	0	0	0,0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett AAA	17	395	5,1 %
Obligasjoner med fortrinnsrett AA	4	150	2,0 %
Ikke ratede	133	3 301	42,9 %
Sum	366	7 693	100,0 %

Tabell 9: Markedsrisiko konsentrasjon – basert på kredittrating

Største motpart for selskapet er eksponering mot norsk stat. Eksponeringen er pr. 31.12.2016 på 678 mill. kroner, noe som utgjør 6,8 prosent av investeringsporteføljen. Sett bort i fra eksponeringen mot norsk stat består selskapets ti største motparter av banker, boligkreditt- selskaper og Oslo Kommune.

Konsentrasjonsrisiko - basert på utsteder			
Utsteder	Markedsverdi (MNOK)	Andel av obligasjoner	Andel av portefølje
SPAREBANKEN SOR	206	2,7 %	2,1 %
SPAREBANK 1 BV	193	2,5 %	1,9 %
SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS	190	2,5 %	1,9 %
SPAREBANKEN OST	153	2,0 %	1,5 %
SPAREBANKEN VEST	151	2,0 %	1,5 %
SPAREBANK 1 SR-BANK ASA	150	2,0 %	1,5 %
NORDEA EIENDOMSKREDITT AS	142	1,8 %	1,4 %
SPAREBANK 1 SORE SUNNMORE	133	1,7 %	1,3 %
DNB BOLIGKREDITT AS	132	1,7 %	1,3 %
OSLO KOMMUNE	117	1,5 %	1,2 %

Tabell 10: Markedsrisiko konsentrasjon – basert på utsteder

Selskapets portefølje anses som differensiert med hensyn på spredning mellom ulike motparter.

C.2.3 RISIKOREDUKSJONSTEKNIKKER

Selskapet administrerer investeringsporteføljen i henhold til risikoprofil med de begrensninger selskapets styre fastsetter gjennom blant annet investeringsrammer knyttet til øvre og nedre grense for hver aktiva klasse, durasjoner og kredittrating. Som ett ledd i å redusere markedsrisikoen benyttes valutasikringsderivater for investeringer i utenlandske verdipapirer. Selskapet skal være tilnærmet 100 prosent valutasikret.

En metode selskapet reduserer renterisikoen på er ved hjelp av investeringer i obligasjoner med flytende rente slik at disse fungerer som en sikring mot de tekniske avsetningene (forpliktelsene).

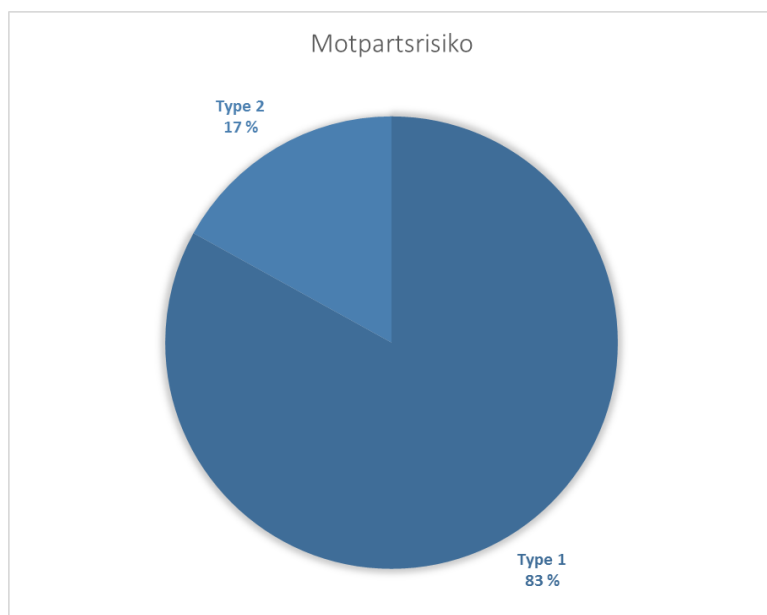
Selskapets risikostyringsfunksjon har ansvar for å overvåke de ovennevnte risikoreducerende tiltakene og effektene.

C.3 KREDITTRISIKO (MOTPARTSRISIKO)

Motpartsrisiko defineres som risikoen for at selskapets påføres tap som følge av at selskapets motparter ikke innfrir sine forpliktelser ovenfor selskapet. Motpartsrisiko er inndelt i Type 1 og Type 2, hvorav

førstnevnte omfatter gjenforsikringskontrakter, derivatmotparter og bankinnskudd mens sistnevnte omfatter fordringer på formidlere og kunder.

Motpartsrisiko avhenger i stor del av motpartens kredittrating. Kredittratingen for reassurandører overvåkes kontinuerlig av selskapets reassurandørmegler. I tillegg utfører Fagsjef Reassuranse en sjekk opp mot Standard & Poor's sin kredittrating database hvert kvartal. Kredittrating på øvrige motparter kontrolleres av selskapets Risikostyringsfunksjon.

Figur 7: Motpartsrisiko

C.4 LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisikoen i selskapet er knyttet til hvorvidt selskapet klarer å betjene forpliktelsene innen forfall uten at det oppstår vesentlige ekstrakostnader. Likviditetsrisiko er også risikoen for ikke å kunne finansiere ønsket vekst og utvikling. Selskapet skal til enhver tid ha nok likviditet til å innfri sine betalingsforpliktelser ved forfall. Samtidig skal likviditetsstyring foregå på en slik måte at finansiell avkastning på investerte midler er tilfredsstillende.

Selskapets risikoreducerende tiltak knyttet til likviditetsrisiko er at selskapet til enhver tid har en tilfredsstillende kapitalbuffer fastsatt ut ifra investeringsstrategi og stresstestberegninger. Kapitalbufferen består av kontanter, bankinnskudd, obligasjoner med fortrinnsrett (kredittrating-AAA), pengemarkedsfond og statsobligasjoner (kredittrating-AAA).

Fortjeneste i fremtidige premier

Beregningen av «Expected profits in future premiums» (EPIFP) gjøres på hver homogene risikogruppe og samles i en post. Pr. 31.12.2016 var den beregnede fortjenesten i fremtidige premier på 420,5 mill. kroner. Forventet fortjeneste i framtidige premier beregnes som differansen mellom de forsikringstekniske avsetningene (uten risikomargin) beregnet i samsvar med direktivet og en beregning av de forsikringstekniske avsetningene (uten risikomargin), der det forutsettes at fremtidig premie ikke mottas. Forutsetningene for beregningen er at fremtidig premie ikke har en annen skade eller kostnadsratio sammenlignet med øvrig premie for den gjeldende bransjen.

C.5 OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Definisjonen omfatter juridisk risiko og compliance risiko. Operasjonell risiko omfatter både utilsiktede og tilsiktede hendelser, og er til stede i hele organisasjonen. Operasjonelle hendelser kan føre til tap i øvrige risikokategorier, slik som for

eksempel markeds- og forsikringsrisiko. Operasjonell risiko under standardformelen omfatter ikke risiko relatert til strategiske beslutninger eller omdømmerisiko.

C.6 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER

Gjennom selskapets ORSA prosess identifiserer selskapet også risiko av mer strategisk og forretningsmessig karakter. Strategisk risiko defineres som risiko for tap som følge av manglende evne til å implementere forretningsplaner, feilvalgte strategiske beslutninger, manglende allokering av ressurser, eller tilpasninger av forretningen til endringer i markedet. Forretningsmessig risiko defineres som risiko for tap som følge av uventede endringer i juridiske rammebetingelser, endringer i eksterne politiske, økonomiske og sosiale forhold.

Strategisk og forretningsmessig risiko har stort fokus i selskapet og følges opp løpende. Dette innebærer å følge nøye med på utvikling i rammebetingelser, endringer i eksterne politiske, økonomiske og sosiale forhold.

C.7 ANDRE OPPLYSNINGER

Informasjonen i kapittel C gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets risikoprofil gjennom rapporteringsperioden.

D. VERDSETTING FOR SOLVENSFORMÅL

D.1 EIENDELER

Under Solvens II regelverket skal alle eiendeler i balansen verdsettes til en betryggende markedsverdi. I hovedsak medfører dette en endring i verdi for obligasjoner hold til forfall, eiendomsinvesteringer samt immaterielle eiendeler.

Selskapet har pr. 31.12.2016 en regnskapsmessig verdi på immaterielle eiendeler på 35,1 mill. kr. Selskapets immaterielle eiendeler består hovedsakelig av kostnader knyttet til programvare, og verdsettes til 0 i Solvens II balansen da de ikke tilfredsstillt krav om å være lett omsettelige.

Selskapets hold til forfall obligasjoner kommer med en beregnet markedsverdi fra selskapets depotbank. Hold til forfall er en intern klassifisering som medfører at obligasjonene regnskapsføres til amortisert kost. Pr. 31.12.2016 utgjør forskjellen mellom amortisert kost og markedsverdi 64 mill. kroner. På grunn av at selskapets investeringseiendommer vurderes til kostpris i morselskapet og til markedsverdi i Solvens II medfører dette en merverdi knyttet til eiendom på 300 mill. kroner.

I regnskapsbalansen føres derivatene avhengig av nettoverdi. Er nettoverdien negativ føres derivatene som en forpliktelse og hvis verdien er positiv føres derivatene som en eiendel. I Solvens II balansen skal derivatene føres brutto, dermed føres det verdier både for eiendeler og forpliktelser i Solvens II balansen. Brutto føringene i Solvens II balansen utgjør i sum nettoføringen i regnskapsbalansen.

Eiendeler (mill.kroner)	Solvens II verdi	Regnskapsverdi	Differanse
Immatrielle eiendeler	0	35	-35
Utsatt skatt på eiendeler	3	3	
<u>Investeringer</u>	10 101	9 735	367
Deltakerinteresser	1 265	964	
<u>Aksjer</u>	212	212	
Aksjer - børsnoterte	212	212	
<u>Obligasjoner</u>	7 563	7 500	
Statsobligasjoner	1 667	1 656	
Selskapsobligasjoner	5 739	5 687	
Investeringsfond	939	939	
Derivater	3	0	
Andre investeringer	120	120	
<u>Utlån og fordringer</u>	101	101	
Andre utlån og fordringer	101	101	
<u>Gjenforsikringsandel fra:</u>	412	446	-34
Skadeforsikring ekskl. Helseforsikring	92	446	
Helseforsikring lik skadeforsikring	320	0	
Fordringer på forsikringstakere	92	1 581	-1 489
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	53	53	
Andre fordringer	32	32	
Kontanter og kontantkvivalenter	120	120	
Andre eiendeler	0	0	
Sum Eiendeler	10 913	12 105	-1 192

Tabell 11: Eiendeler i balansen pr. 31.12.2016

Utover de ovennevnte endringene får kundefordringer en vesentlig endring i verdi på eiendelssiden av balansen ved at de reduseres med 1 489 mill. kroner. For kontrakter med terminbetaling

innebærer dette en reklassifisering av kundefordringer på eiendelssiden av balansen til premieavsetningen. Differansen må dermed sees i sammenheng med reduksjonen i de forsikringstekniske avsetningene. Verdien på midler til gode hos reassurandører reduseres med 34 mill. kroner. Dette har sammenheng med verdsettelsen av brutto forsikringstekniske avsetninger. Lavere verdi på brutto forsikringstekniske avsetninger gir samtidig lavere verdi på reassurandørens andel av avsetningene.

D.2 FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

Under Solvens II er det et krav at de tekniske avsetningene deles inn i Solvens II bransjer. Som følge av at selskapet benytter en bransjeinndeling som er mer granulert enn Solvens II bransjene, vil det i tilfeller der et produkt har dekninger som kan falle inn under flere Solvens II kategorier, ikke bli fordelt på bransjer. Produktene er derfor kategorisert i den Solvens II bransjen som Ivaretar prinsippet om risikohomogene grupper.

Tabellen under viser brutto forsikringstekniske avsetninger pr. segment:

	Forsikring mot utgifter til medisinsk behandling	Forsikring mot inntektstap	Yrkeskade	Motorvognforsikring trafikk	Motorvognforsikring øvrige	Sjø og transport	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvarsforsikring	Assistanseforsikring	Forsikring mot diverse økonomiske tap	Sum
Beste estimat premieavsetning brutto	19,8	-4,3	13,8	-47,8	60,0	0,2	68,9	9,4	15,8	4,4	140,2
Beste estimat erstatningsavsetning brutto	463,6	242,4	752,9	1 125,9	224,4	28,9	900,1	105,1	127,0	9,5	3 979,8
Risikomargin brutto	15,0	66,6	25,1	68,9	52,7	1,1	167,8	9,8	30,4	4,2	441,5
Brutto forsikringstekniske avsetninger	498,3	304,7	791,8	1 147,0	337,1	30,2	1 136,7	124,3	173,2	18,2	4 561,5

Tabell 12: Forsikringstekniske avsetninger brutto

Datagrunnlaget som benyttes inneholder minimum 10-års historikk med premie-, skade- og bestandsdata.

Beste estimat for **premieavsetningen** beregnes ved å estimere fremtidige inn- og utgående kontantstrømmer knyttet til:

- Fremtidig premie
- Fremtidige erstatningskostnader
- Forventede administrasjonskostnader knyttet til aktive avtaler
- Justering for å ta hensyn til effekten av forventet kundeavgang

Beste estimat for **erstatningsavsetningen** er beregnet etter anerkjente statistiske modeller som Chain Ladder og Bornhuetter Ferguson, og er i tillegg diskontert.

Beregning av **risikomargin** etter Solvens II er gjennomført etter forenkling nummer 3 i regelverket.² Risikomarginen beregnes som kostnaden ved å ha nødvendig kapital for eventuelt å avvikle virksomheten.

I beregningen av forsikringstekniske avsetninger, er den største usikkerheten at de faktiske erstatningsbeløpene større eller mindre enn de beløp som er avsatt for forsikringsforpliktelser. Usikkerheten er størst for bransjer med lang hale. Det er benyttet stokastiske metoder for å vurdere usikkerhet i disse segmentene. Dette er hensyntatt i de forsikringstekniske avsetningene.

Tabellen under viser forsikringstekniske avsetninger til solvensformål og i finansregnskapet:

² Risikomargin: Et påslag som skal reflektere kapitalkostnaden et annet selskap vil ha ved en overtakelse av selskapets forsikringsforpliktelser

	Forsikring mot utgifter til medisinsk behandling	Forsikring mot inntektstap	Yrkesskade	Motorvognforsikring trafikk	Motorvognforsikring øvrige	Sjø- og transport	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvarsforsikring	Assistanseforsikring	Forsikring mot diverse økonomiske tap	Sum
Brutto premiereserver regnskap	54,6	8,6	44,4	378,7	600,1	1,9	859,9	27,7	156,9	25,8	2 158,5
Brutto skadereserver regnskap	483,3	265,4	833,7	1 211,0	228,5	30,0	916,4	108,5	129,7	9,6	4 216,3
Sum brutto regnskap	538,0	274,0	878,1	1 589,8	828,6	31,9	1 776,3	136,2	286,6	35,4	6 374,8
Ikke opptjent brutto premie Solvens II	19,8	-4,3	13,8	-47,8	60,0	0,2	68,9	9,4	15,8	4,4	140,1
Brutto erstatningsavsetning Solvens II	463,6	242,4	752,9	1 125,9	224,4	28,9	900,1	105,1	127,0	9,5	3 979,9
Risikomargin Solvens II	15,0	66,6	25,1	68,9	52,7	1,1	167,8	9,8	30,4	4,2	441,5
Brutto Solvens II	498,4	304,7	791,8	1 147,0	337,1	30,2	1 136,8	124,3	173,2	18,1	4 561,5
Forskjell regnskap - Solvens II	39,6	-30,7	86,3	442,8	491,5	1,7	639,5	11,9	113,4	17,3	1 813,4

Tabell 13: Forsikringstekniske avsetninger: Solvens II og regnskap

Premieavsetningene for solvensformål er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for ikke avløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Premieavsetningene i henhold til regnskapsprinsipper tilsvarer ikke avløpt risiko av forfalt premie for kontrakter som gjelder på verdsettelsestidspunktet, hvor det ikke gjøres fradrag for eventuelle kostnader før den forfalte premien periodiseres. Den praktiske konsekvensen av denne forskjellen er i hovedsak at forventet fremtidig overskudd for forsikringskontraktene som selskapet er ansvarlig for inkluderes som tellende kapital i Solvens II-balansen. At premieavsetningene i Solvens II er diskontert gir også en forskjell.

Erstatningsavsetningene for solvensformål er diskontert, mens erstatningsavsetningene ikke er diskontert i regnskapstallene. Alle øvrige forutsetninger for Solvens II formål er identiske med de regnskapsmessige forutsetninger.

Risikomarginen inkluderes i de forsikringstekniske avsetningene i henhold til Solvens II-prinsipper.

Reassurandørenes andel av beste estimat premieavsetning

For verdsettelse av premieavsetningen legges selskapets reassuranseprogram for 2017 til grunn. Programmet for 2017 består kun av XL-kontrakter. Avgitt fremtidig premie beregnes basert på premieratene i XL-kontraktene. Skadekontantstrømmene beregnes ved å se på forventet effekt av reassuranseprogrammet basert på selskapets prognoser.

Reassurandørenes andel av beste estimat erstatningsavsetning

Her benyttes de avgitte beløpene som er fra regnskapet. Reassurandørenes andel av RBNS og IBNR er beregnet per skadeårgang basert på gjeldende reassuransekontrakter som kvote og XL for hver historisk skadeårgang. Diskonteringen er basert på utbetalingsprofilen pr. bransje.

D.3 VERDSETTELSE AV ANDRE FORPLIKTELSER

Pr. 31.12.2016 utgjør differansen mellom den regnskapsmessige verdien og beste estimat på tekniske avsetninger 1 814 mill. kroner. Dette må sees i sammenheng med differansen knyttet til kundefordringene på 1 489 mill. kroner eiendelssiden (se D.1 Eiendeler).

Endring i utsatt skatt på 80 mill. kroner fremkommer med bakgrunn i endringer av verdier mellom regnskap og Solvens II balansen samlet sett for eiendeler og forpliktelser. Det er lagt til grunn en skattesats på 25 prosent i beregningen av utsatt skatt.

Differansen mellom regnskapsverdi og Solvens II verdi for posten *Andre forpliktelser* på -192 mill. kroner skyldes omklassifisering av garantiavsetningen fra egenkapital til forpliktelse i tillegg til at en andel (50 mill. kroner) av fond knyttet til kollektiv hjem er lagt til den ansvarlige kapitalen, tilsvarende beregnet risiko.

Forpliktelser (mill.kroner)	Solvens II verdi	Regnskapsverdi	Differanse
Tekniske avsetninger - skadeforsikring	4 562	6 375	1 814
Pensjonsforpliktelser	-4	-4	
Utsatt skatt forpliktelser	289	208	-80
Derivater	4	1	-3
Finansielle forpliktelser annet enn gjeld til kredittinstitusjoner	2	2	
Fordringer på forsikringstakere	63	63	
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	2	2	
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	24	24	
Andre forpliktelser	2 468	2 276	-192
Sum Forpliktelser	7 410	8 948	1 538

Tabell 14: Verdsettelse av forpliktelser

D.4 ANDRE OPPLYSNINGER

Informasjonen i kapittel D gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets verdsettelse av eiendeler og forpliktelser for solvensformål gjennom rapporteringsperioden.

E. KAPITALSTYRING

Kapitalstyringen i SB1S AS skal sikre en effektiv kapitalanvendelse sett i forhold til å:

- Sikre forpliktelsene overfor selskapets kunder
- Sikre at fastsatt minstekrav solvensmargin basert på risikoprofil og risikotoleranse oppfylles
- Sikre at interne mål for solvensmargin overholdes
- Tilfredsstill eierens krav til egenkapitalavkastning
- Sikre at selskapet kan utnytte vekstmuligheter i markedet

I SpareBank 1 Gruppen AS med datterselskaper er de største og viktigste forretningsenhetene organisert i egne aksjeselskaper. SB1G AS med datterselskaper har ingen låneavtaler som legger vesentlige begrensninger på adgangen til å utdele utbytte eller gi konsernbidrag. De mest nærliggende formene for tilførsel av kapital vil derfor være:

- Ny egenkapital fra SB1G AS
- Utbytte/konsernbidrag fra SB1G AS
- Tilbakeholdelse av overskudd

E.1 ANSVARLIG KAPITAL

Selskapets tilgjengelige kapital er på 3 503 mill. kroner pr. 31.12.2016, redusert fra 4 787 mill. kroner for 2015. Reduksjonen i den tilgjengelige kapitalen skyldes hovedsakelig utbetaling av konsernbidrag til eier i 2016.

Kapitalposten *Opptjent egenkapital inkl. årets overskudd etter antatt utbytte* inneholder fond for urealiserte gevinster, annen opptjent egenkapital og naturskadekapital. Under dagens regnskapsregelverk medregnes avsetning til naturskadeordningen og avsetning til garantiordningen som en del av denne posten, mens garantiordningen ikke inngår i beregningen under Solvens II.

Justering av eiendeler representerer forskjellen mellom regnskapsmessig- og Solvens II verdi for de balanseførte eiendelene i selskapet. Under denne posten inngår merverdi ved overgang til markedsverdi for hold til forfall obligasjoner og eiendom samt bruttoføringen av derivater (som beskrevet i D1. Eiendeler).

Justering av tekniske avsetninger viser til differansen mellom regnskapsmessig- og Solvens II verdi for balanseførte forpliktelser under tekniske avsetninger.

Justering av andre forpliktelser refererer til utsatt skatt som følge av forskjellen i eiendeler før endring i skatt og forskjell i forpliktelser før endring i skatt. Under Solvens II inkluderer denne posten *utsatt skatt i henhold til dagens regelverk* i tillegg til effekt på utsatt skatt som kommer fra *forskjell eiendeler før endring i skatt pluss forskjell i forpliktelser før endring i skatt*.

Selskapets tilgjengelige kapital under Solvens II øker med 346 mill. kroner.

i hele mill.

Tilgjengelig kapital pr. 31.12.2016	Regnskap	Solvens II	Differanse
Ordinær aksjekapital	132	132	0
Annen innskutt egenkapital	-	319	319
Overkurs	367	367	0
Opptjent egenkapital inkl. årets overskudd etter antatt utbytte	2 657	2 096	-561
Sum kapital før justeringer	3 157	2 915	
- Justeringer av eiendeler		-1 192	-1 192
- Justeringer av tekniske avsetninger		1 863	1 863
- Justeringer av andre forpliktelser (utsatt skatt)		-83	-83
Tilgjengelig kapital	3 157	3 503	346

Tabell 15: Tilgjengelig kapital pr. 31.12.2016

Selskapets solvenskapital består av tier 1 og tier 2 kapital. Hvorav tier 1 kapital utgjør 76 prosent av solvenskapitalen. Tier 1 kapital representerer den beste kvaliteten på kapital. De resterende 24 prosentene utgjør naturskadeordningen som i henhold til *forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool* skal klassifiseres som tier 2 kapital.

Kapitalgruppe	mill.kroner
Tier 1	2 671
Tier 2	832
Solvenskapital	3 503

Tabell 16: Kapitalgrupper

Beregning pr. 31.12.2016 viser at solvensmarginen til selskapet var på 196 prosent, tilsvarende et overskudd av kapital på 1 718 mill. kroner. Sett opp imot selskapets vedtatte kapitalmål på 160 prosent anses selskapet som godt kapitalisert.

i hele mill.

Solvensmargin pr. 31.12.2016	2015	2016
Tilgjengelig kapital	4 787	3 503
Solvenskapitalkrav	1 835	1 785
Overskudd av kapital	2 952	1 718
Solvensmargin inkl. skatteeffekt	261%	196%

Tabell 17: Solvensmargin pr. 31.12.2016

E.2 SOLVENSKAPITALKRAV OG MINSTEKAPITALKRAV

Under Solvens II beregnes et solvenskapitalkrav (SCR) og et minimumskapitalkrav (MCR). SCR skal representere den kapital et selskap må ha for å kunne tåle 99,5 % av mulige utfall på ett års sikt. MCR skal tilsvarende reflektere at selskapet minimum må tåle 85 % av mulige utfall på ett års sikt.

Ved brudd på SCR stilles det krav fra Finanstilsynet om å levere planer for hvordan selskapet skal kunne oppfylle SCR igjen. Det vil kreves at selskapets styre fremlegger eventuelle tiltak eller forbedringer av solvensposisjonen. I en normalsituasjon må selskapet i løpet av ni måneder igjen tilfredsstille SCR.

Ved brudd på MCR vil Finanstilsynet kunne frata selskapet konsesjonen dersom ikke selskapet møter kravet i løpet av tre måneder.

E.2.1 MINIMUMSKAPITALKRAV (MCR)

MCR definerer minimumskravet til kapital under Solvens II. Hvis selskapet bryter MCR kravet skal Finanstilsynet umiddelbart varsles. Etter regelverket vil selskapet da ha en måned til å utarbeide en plan for å oppfylle MCR. Deretter må selskapet i løpet av 3 måneder utøve planen og oppnå MCR.

MCR beregnes ut ifra beste estimat (netto) for premie og reserver i tillegg til forfalt premie.

Selskapets MCR er beregnet til 763 mill. kroner pr. 31.12.2016, og minimumsmarginen er på 459 prosent.

E.2.2 SOLVENSKAPITALKRAV (SCR)

Selskapets beregnede solvenskapitalkrav er på 1 785 mill. kroner, redusert fra 1 835 mill. kroner året før. Markedsrisiko er redusert med 20 mill. kroner, mens forsikringsrisikoen har økt med 96 mill. kroner. Tapsabsorberende evne knyttet til utsatt skatt har økt fra 518 mill. kroner til 595 mill. kroner. Økningen skyldes endret skattesats i beregningen. I 2015 var det lagt til grunn en skattesats på 23 prosent, mens det for 2016 er lagt til grunn en skattesats på 25 prosent. Se nedenstående tabell for mer detaljer knyttet til selskapets solvenskapitalkrav.

Markedsrisikoen reduseres med 20 mill. kroner som hovedsakelig skyldes en redusert aksje- og obligasjonsbeholdning i forbindelse utbetaling av tilleggsutbytte. Selskapets forsikringsrisiko øker med netto 96 mill. kroner som følger av økt katastroferisiko, hovedsakelig naturkatastrofe gjennom årlig indeksjustering av fullverdigrunnlag i tillegg til at det er foretatt en oppdatering av antall forsikrede i og en G-justering som medfører økt konsentrasjon innenfor Helse katastrofe.

Selskapets motpartsrisiko reduseres med 19 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig mindre innestående beløp i bank enn ved utgangen av 2015.

Beregning av SCR - Pilar 1			
	2015	2016	Endring
Markedsrisiko			
- Renterisiko	38	28	-10
- Aksjerisiko	690	661	-29
- Eiendomsrisiko	0	0	0
- Spread	387	398	11
- Valutarisiko	8	21	13
- Konsentrasjonsrisiko	0	0	0
Diversifiseringseffekt	-87	-92	-5
Sum markedsrisiko	1 036	1 016	-20
Forsikringsrisiko			
- Skadeforsikringsrisiko	1 977	2 043	66
Diversifiseringseffekt skadeforsikringsrisiko	-490	-523	-33
- Helseforsikringsrisiko	591	668	77
Diversifiseringseffekt helseforsikringsrisiko	-124	-138	-14
Sum forsikringsrisiko	1 954	2 050	96
Motpartsrisiko	127	108	-19
Brutto Kapitalkrav	3 117	3 174	57
- Diversifiseringseffekt totalrisiko	-923	-955	-32
Kapitalbehov før operasjonell risiko (BSCR)	2 194	2 219	25
Operasjonell risiko	158	161	3
- tapsabsorberende effekt utsatt skattefordel	-518	-595	-77
Kapitalkrav inkl. effekt utsatt skatt	1 835	1 785	-50
Kapitalkrav ekskl. effekt utsatt skatt	2 352	2 380	28
Tilgjengelig kapital	4 787	3 503	-1 284
Solvensmargin ekskl. utsatt skatt	204 %	147 %	-55 %
Solvensmargin inkl. utsatt skatt	261 %	196 %	-65 %

Tabell 18: beregning av SCR for SB1S AS pr. 31.12.2016

Bruk av volatilitetsjustert rentekurve

Selskapet benytter volatilitetsjusterte rentekurver ved beregning av kapitalkravet for renterisiko knyttet til eiendeler og forpliktelser. Rentekurvene publiseres månedlig av European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA).

Selskapets solvensmargin uten bruk av volatilitetsjustert rentekurve er på 194 prosent.

E.3 BRUK AV DEN DURASJONSBASERTE UNDERMODULEN FOR AKSJERISIKO VED BEREGNINGEN AV SOLVENSKAPITALKRAVET

Selskapet benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 FORSKJELLER MELLOM STANDARDFORMELEN OG BENYTTETE INTERNE MODELLER

Selskapet benytter standardformelen til beregning av kapitalkrav under Solvens II.

E.5 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV MINSTEKAPITALKRAVET OG MANGLENDE OPPFYLLELSE AV SOLVENSKAPITALKRAVET

Selskapet har en solvensmargin på 196 prosent pr. 31.12.2016, mens minimumsmarginen er på 459 prosent. Selskapet har overholdt krav til minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet i hele perioden.

E.6 ANDRE OPPLYSNINGER

Opplysningene i kapittel E gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets kapitalstyring gjennom rapporteringsperioden.

F. VEDLEGG

F.1 OFFENTLIGE QRT'ER

S.02.01.01

Balance sheet

	Solvency II value	Statutory accounts value
	C0010	C0020
Assets		
Goodwill	R0010	0
Deferred acquisition costs	R0020	0
Intangible assets	R0030	35 123 758
Deferred tax assets	R0040	2 753 101
Pension benefit surplus	R0050	0
Property, plant & equipment held for own use	R0060	0
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	9 734 514 959
Property (other than for own use)	R0080	0
Holdings in related undertakings, including participations	R0090	964 344 124
Equities	R0100	211 646 901
Equities - listed	R0110	211 646 901
Equities - unlisted	R0120	0
Bonds	R0130	7 499 501 829
Government Bonds	R0140	1 655 699 222
Corporate Bonds	R0150	5 686 761 776
Structured notes	R0160	0
Collateralised securities	R0170	157 040 832
Collective Investments Undertakings	R0180	938 680 405
Derivatives	R0190	0
Deposits other than cash equivalents	R0200	0
Other investments	R0210	120 341 700
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220	0
Loans and mortgages	R0230	100 598 753
Loans on policies	R0240	0
Loans and mortgages to individuals	R0250	0
Other loans and mortgages	R0260	100 598 753
Reinsurance recoverables from:	R0270	446 135 627
Non-life and health similar to non-life	R0280	446 135 627
Non-life excluding health	R0290	446 135 627
Health similar to non-life	R0300	0
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310	0
Health similar to life	R0320	0
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330	0
Life index-linked and unit-linked	R0340	0
Deposits to cedants	R0350	0
Insurance and intermediaries receivables	R0360	1 580 864 553
Reinsurance receivables	R0370	55 673 521
Receivables (trade, not insurance)	R0380	29 265 820
Own shares (held directly)	R0390	0
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400	0
Cash and cash equivalents	R0410	119 893 080
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	0
Total assets	R0500	12 104 823 172

	Solvency II value	Statutory accounts value
	C0010	C0020
Liabilities		
Technical provisions – non-life	R0510	4 561 505 276
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	2 966 753 369
Technical provisions calculated as a whole	R0530	
Best Estimate	R0540	2 631 898 709
Risk margin	R0550	334 854 660
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560	1 594 751 907
Technical provisions calculated as a whole	R0570	0
Best Estimate	R0580	1 488 081 200
Risk margin	R0590	106 670 707
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	0
Technical provisions - health (similar to life)	R0610	0
Technical provisions calculated as a whole	R0620	0
Best Estimate	R0630	0
Risk margin	R0640	0
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650	0
Technical provisions calculated as a whole	R0660	0
Best Estimate	R0670	0
Risk margin	R0680	0
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690	0
Technical provisions calculated as a whole	R0700	0
Best Estimate	R0710	0
Risk margin	R0720	
Other technical provisions	R0730	0
Contingent liabilities	R0740	0
Provisions other than technical provisions	R0750	0
Pension benefit obligations	R0760	-3 828 847
Deposits from reinsurers	R0770	0
Deferred tax liabilities	R0780	288 754 996
Derivatives	R0790	4 753 818
Debts owed to credit institutions	R0800	0
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	1 996 680
Insurance & intermediaries payables	R0820	63 116 151
Reinsurance payables	R0830	2 411 714
Payables (trade, not insurance)	R0840	24 013 024
Subordinated liabilities	R0850	0
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860	0
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870	0
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	2 468 027 465
Total liabilities	R0900	7 410 750 277
Excess of assets over liabilities	R1000	3 502 927 178

S.05.01.01 Premiums, claims and expenses by line of business

	Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)														Line of Business for: accepted non-proportional				Total
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200		
Premiums written																			
Gross - Direct Business	R0110	233 993 264	70 567 366	101 501 807	774 481 168	1 197 639 217	4 166 108	2 312 652 759	56 837 144	0	0	52 261 276							
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0120																		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0130																		
Reinsurers' share	R0140	187 114	30 701	2 415 600	921 795	1 488 007	108 083	37 321 373	44 989	0	628 865	243 391							
Net	R0200	233 806 150	70 926 665	98 886 207	773 559 373	1 196 151 210	4 058 025	2 275 331 386	56 792 155	0	495 158 502	52 017 885							
Premiums earned																			
Gross - Direct Business	R0210	234 183 619	70 560 481	101 555 544	768 735 486	1 188 754 231	4 004 755	2 399 257 176	52 932 842	0	0	48 228 211							
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0220																		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0230																		
Reinsurers' share	R0240	187 114	30 707	15 635 672	921 795	1 492 629	108 083	37 323 410	44 988	0	626 296	243 391							
Net	R0300	233 996 505	70 529 774	85 919 872	767 813 691	1 187 261 602	3 896 672	2 361 933 766	52 887 854	0	490 143 007	47 984 820							
Claims incurred																			
Gross - Direct Business	R0310	184 254 552	48 652 092	30 668 013	29 594 068	1 013 698 194	505 946	1 394 712 332	17 575 364	0	0	317 031 010							
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0320																		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0330																		
Reinsurers' share	R0340	0	232 280	48 316 402	11 111 618	-4 757 979	0	-3 381 157	-56 487	0	0	249 052							
Net	R0400	184 254 552	48 419 812	-17 648 389	-40 705 686	1 018 456 173	505 946	1 398 093 489	17 631 851	0	0	317 031 010							
Changes in other technical provisions																			
Gross - Direct Business	R0410	0	0	0	0	0	0	69 790 505	0	0	0	0							
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0420																		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0430																		
Reinsurers' share	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
Net	R0500	0	0	0	0	0	0	69 790 505	0	0	0	0							
Expenses incurred																			
Gross - Direct Business	R0510	18 025 153	6 433 229	4 172 424	61 292 598	94 900 772	1 884 040	145 006 575	4 754 407	0	36 928 205	3 383 583							
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0520																		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0530																		
Reinsurers' share	R0540	1 052 213	394 454	255 832	3 758 160	5 821 286	115 520	8 891 086	291 517	0	2 264 255	207 465							
Net	R0600	1 052 213	394 454	255 832	3 758 160	5 821 286	115 520	8 891 086	291 517	0	2 264 255	207 465							
Investment management expenses																			
Gross - Direct Business	R0710	159 867	57 057	37 006	543 610	842 037	167 10	1 286 077	42 167	0	327 520	30 009							
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0720																		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0730																		
Reinsurers' share	R0740	159 867	57 057	37 006	543 610	842 037	167 10	1 286 077	42 167	0	327 520	30 009							
Net	R0800	159 867	57 057	37 006	543 610	842 037	167 10	1 286 077	42 167	0	327 520	30 009							
Claims management expenses																			
Gross - Direct Business	R0810	436 639	155 838	101 072	1 484 743	2 299 826	45 639	3 512 619	115 170	0	894 544	81 963							
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0820																		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0830																		
Reinsurers' share	R0840	436 639	155 838	101 072	1 484 743	2 299 826	45 639	3 512 619	115 170	0	894 544	81 963							
Net	R0900	436 639	155 838	101 072	1 484 743	2 299 826	45 639	3 512 619	115 170	0	894 544	81 963							
Acquisition expenses																			
Gross - Direct Business	R0910																		
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0920																		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0930																		
Reinsurers' share	R0940																		
Net	R1000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
Overhead expenses																			
Gross - Direct Business	R1010	16 323 434	5 825 880	3 778 514	55 506 085	85 937 623	1 706 171	131 316 793	4 305 553	0	33 441 886	3 064 146							
Gross - Proportional reinsurance accepted	R1020																		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R1030																		
Reinsurers' share	R1040	16 323 434	5 825 880	3 778 514	55 506 085	85 937 623	1 706 171	131 316 793	4 305 553	0	33 441 886	3 064 146							
Net	R1100	16 323 434	5 825 880	3 778 514	55 506 085	85 937 623	1 706 171	131 316 793	4 305 553	0	33 441 886	3 064 146							
Other expenses																			
Gross - Direct Business	R1200																		
Gross - Proportional reinsurance accepted	R1210																		
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R1220																		
Reinsurers' share	R1230																		
Net	R1300																		
Total expenses																			
Gross - Direct Business	R1300	1 558 981 648																	
Gross - Proportional reinsurance accepted																			
Gross - Non-proportional reinsurance accepted																			
Reinsurers' share																			
Net		1 558 981 648																	

S.17.01.01 Non-life Technical Provisions	Direct business and accepted proportional reinsurance														Total Non-life obligations	
	Medical expense insurance C0020	Home protection insurance C0030	Workers' compensation insurance C0040	Motor vehicle liability insurance C0050	Other motor transport insurance C0060	Marine, aviation and transport insurance C0070	Fire and other damage to property insurance C0080	General liability insurance C0090	Credit and suretyship insurance C0100	Legal expenses insurance C0110	Assistance C0120	Miscellaneous financial loss reinsurance C0130	Non-proportional fire and aviation reinsurance C0140	Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance C0150		Non-proportional fire and aviation reinsurance C0160
Technical provisions calculated as a whole																
Direct business																
Accepted proportional reinsurance																
Total Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP as a whole																
Technical provisions calculated as a sum of Re and RMI																
Premium provisions																
Gross - Total	19 878 719	-4 349 331	13 888 532	-47 841 663	39 965 889	285 310	68 831 122	9 407 899		15 761 517	4 423 897					140 052 790
Gross - direct business	19 878 719	-4 349 331	13 888 532	-47 841 663	39 965 889	285 310	68 831 122	9 407 899		15 761 517	4 423 897					140 052 790
Gross - accepted proportional reinsurance																
Gross - accepted non-proportional reinsurance																
Total recoverable from reinsurers/TP and Finite Re before the adjustment for expected losses due to counterparty default	-109 591	-8 667	84 730	-340 726	-545 262	97 866	4 414 676	-21 547		-324 436	219 026					3 466 050
Recoverables from insurance (except SPV and Finite Reinsurance) before adjustment for expected losses	-109 591	-8 667	84 730	-340 726	-545 262	97 866	4 414 676	-21 547		-324 436	219 026					3 466 050
Recoverables from SPV before adjustment for expected losses																
Recoverables from Finite Reinsurance before adjustment for expected losses																
Total recoverable from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default																
Net Best Estimate of Premium Provisions																
Gross - Total	19 878 719	-4 349 331	13 888 532	-47 841 663	39 965 889	285 310	68 831 122	9 407 899		15 761 517	4 423 897					140 052 790
Gross - direct business	19 878 719	-4 349 331	13 888 532	-47 841 663	39 965 889	285 310	68 831 122	9 407 899		15 761 517	4 423 897					140 052 790
Gross - accepted proportional reinsurance																
Gross - accepted non-proportional reinsurance																
Total recoverable from reinsurers/TP and Finite Re before the adjustment for expected losses due to counterparty default	-109 591	-8 667	84 730	-340 726	-545 262	97 866	4 414 676	-21 547		-324 436	219 026					3 466 050
Recoverables from insurance (except SPV and Finite Reinsurance) before adjustment for expected losses	-109 591	-8 667	84 730	-340 726	-545 262	97 866	4 414 676	-21 547		-324 436	219 026					3 466 050
Recoverables from SPV before adjustment for expected losses																
Recoverables from Finite Reinsurance before adjustment for expected losses																
Net Best Estimate of Claims Provisions																
Gross - Total	445 555 738	245 423 796	732 863 786	1 125 939 548	234 440 924	28 924 336	900 100 228	105 071 742		127 034 258	9 572 783					3 979 427 119
Gross - direct business	445 555 738	245 423 796	732 863 786	1 125 939 548	234 440 924	28 924 336	900 100 228	105 071 742		127 034 258	9 572 783					3 979 427 119
Gross - accepted proportional reinsurance																
Gross - accepted non-proportional reinsurance																
Total recoverable from reinsurers/TP and Finite Re before the adjustment for expected losses due to counterparty default	0	22 239	320 233 167	48 560 121	1 212 578	11 585 171	25 022 409	4 873 979		0	387 479					409 917 143
Recoverables from insurance (except SPV and Finite Reinsurance) before adjustment for expected losses	0	22 239	320 233 167	48 560 121	1 212 578	11 585 171	25 022 409	4 873 979		0	387 479					409 917 143
Recoverables from SPV before adjustment for expected losses																
Recoverables from Finite Reinsurance before adjustment for expected losses																
Total recoverable from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default																
Net Best Estimate of Claims Provisions																
Gross - Total	445 555 738	245 423 796	732 863 786	1 125 939 548	234 440 924	28 924 336	900 100 228	105 071 742		127 034 258	9 572 783					3 979 427 119
Gross - direct business	445 555 738	245 423 796	732 863 786	1 125 939 548	234 440 924	28 924 336	900 100 228	105 071 742		127 034 258	9 572 783					3 979 427 119
Gross - accepted proportional reinsurance																
Gross - accepted non-proportional reinsurance																
Total recoverable from reinsurers/TP and Finite Re before the adjustment for expected losses due to counterparty default	0	22 239	320 233 167	48 560 121	1 212 578	11 585 171	25 022 409	4 873 979		0	387 479					409 917 143
Recoverables from insurance (except SPV and Finite Reinsurance) before adjustment for expected losses	0	22 239	320 233 167	48 560 121	1 212 578	11 585 171	25 022 409	4 873 979		0	387 479					409 917 143
Recoverables from SPV before adjustment for expected losses																
Recoverables from Finite ReInsurance before adjustment for expected losses																
Total recoverable from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default																
Total Best Estimate - gross	19 878 719	-4 349 331	13 888 532	-47 841 663	39 965 889	285 310	68 831 122	9 407 899		15 761 517	4 423 897					140 052 790
Total Best Estimate - net	-109 591	-8 667	84 730	-340 726	-545 262	97 866	4 414 676	-21 547		-324 436	219 026					3 466 050
Risk margin																
Amount of the Transitional on Technical Provisions																
TP as a whole																
Best estimate																
Risk margin																
Technical provisions - total																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total																
Line of Business, further segmentation (homogeneous Risk Groups)																
Technical provisions - total																
Recoverables from reinsurers/TP and Finite Re after the adjustment for expected losses																

Line of business		Z0010	8
Accident year / Underwriting year		Z0020	1
Currency		Z0030	Total (NOK)
Currency conversion		Z0040	2

Gross Claims Paid (non-cumulative)
(absolute amount)

Year	Development year																In Current year	Sum of years (cumulative)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 & +		
Prior	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
N-14	R0110	1 400 694 488	533 006 764	118 021 184	70 812 745	46 128 922	65 746 695	53 325 190	30 119 730	14 676 834	22 765 878	20 141 183	12 141 788	4 540 650	7 599 591	2 255 175	20 246 324	2 401 976 818
N-13	R0120	1 331 767 228	517 947 819	88 728 645	50 904 871	67 406 659	43 464 677	27 709 726	13 711 287	13 123 025	9 947 017	12 707 521	2 115 807	239 155			2 250 939 384	2 052 191 034
N-12	R0130	1 207 945 379	500 797 271	79 286 578	62 850 028	56 885 430	36 585 549	20 655 123	8 929 069	9 381 680	6 785 320	5 812 026	4 882 633				2 101 476 268	2 250 766 558
N-11	R0140	1 203 900 152	526 568 319	120 740 622	63 689 373	65 363 142	49 328 905	21 033 607	18 403 658	13 206 757	11 867 320	6 599 755	774 664				2 524 361 192	2 660 174 668
N-10	R0150	1 327 374 497	568 732 069	123 914 080	70 173 720	62 179 422	27 590 621	19 804 681	12 811 300	23 932 306	5 859 597	8 374 070					3 047 888 684	3 054 004 720
N-9	R0160	1 475 457 788	647 839 684	124 699 531	87 028 062	58 126 774	65 495 676	24 910 804	19 538 673	8 440 371	14 893 834						2 680 735 227	2 833 940 404
N-8	R0170	1 549 607 524	710 172 065	141 242 155	79 170 907	70 788 766	47 562 275	24 699 879	21 441 087	15 490 012							3 047 888 684	3 054 004 720
N-7	R0180	1 694 772 321	665 645 412	119 475 920	50 785 064	59 015 740	44 539 951	24 486 352	22 014 467								2 741 335 602	2 833 940 404
N-6	R0190	1 890 499 335	821 291 600	136 465 916	69 482 457	57 876 578	35 946 567	36 326 231									2 619 664 333	2 619 664 333
N-5	R0200	1 906 173 663	799 481 335	147 744 555	70 908 988	88 310 051	41 386 332										2 000 036 296	2 000 036 296
N-4	R0210	1 732 082 130	717 583 125	157 639 927	138 308 347	105 320 532											3 771 886 324	3 771 886 324
N-3	R0220	1 785 849 951	804 461 577	85 627 179	48 401 243													
N-2	R0230	1 800 125 556	691 169 915	128 368 860														
N-1	R0240	1 876 070 386	681 080 431															
N	R0250	2 000 036 296																
Total		R0260	3 130 090 256															

Gross undiscounted Best Estimate Claims Provisions
(absolute amount)

Year	Development year																Year end (discounted data)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 & +		
Prior	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300	C0310	C0320	C0330	C0340	C0350	C0360	
N-14	R0110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	110 111 833	
N-13	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26 114 201	
N-12	R0130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22 173 755	
N-11	R0140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29 319 639	
N-10	R0150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34 365 417	
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	48 191 645	
N-8	R0170	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	81 162 943	
N-7	R0180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	107 433 065	
N-6	R0190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	152 853 334	
N-5	R0200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	175 629 084	
N-4	R0210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	246 778 317	
N-3	R0220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	311 923 715	
N-2	R0230	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	416 553 356	
N-1	R0240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	379 552 449	
N	R0250	1 323 383 047	599 052 819	405 405 197	443 491 770	334 795 253	264 844 249	189 581 127	116 527 216	87 447 628	52 226 916	37 268 401	31 176 229	23 610 941	27 920 102	114 060 373	1 273 487 901	
Total		R0260	3 979 027 119															

S.23.01.01

Own funds

Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35

Ordinary share capital (gross of own shares)
 Share premium account related to ordinary share capital
 Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings
 Subordinated mutual member accounts
 Surplus funds
 Preference shares
 Share premium account related to preference shares
 Reconciliation reserve
 Subordinated liabilities
 An amount equal to the value of net deferred tax assets
 Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above

Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds

Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds

Deductions

Deductions for participations in financial and credit institutions

Total basic own funds after deductions
Ancillary own funds

Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand
 Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand
 Unpaid and uncalled preference shares callable on demand
 A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand
 Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC
 Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC
 Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC
 Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC
 Other ancillary own funds

Total ancillary own funds
Available and eligible own funds

Total available own funds to meet the SCR
 Total available own funds to meet the MCR
 Total eligible own funds to meet the SCR
 Total eligible own funds to meet the MCR

SCR
MCR
Ratio of Eligible own funds to SCR
Ratio of Eligible own funds to MCR

	Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010	132 000 000	132 000 000			
R0030	367 458 387	367 458 387			
R0040					
R0050					
R0070					
R0090					
R0110					
R0130	2 171 842 429	2 171 842 429			
R0140					
R0160					
R0180	831 626 362			831 626 362	
R0220					
R0230					
R0290	3 502 927 178	2 671 300 816	0	831 626 362	0
R0300					
R0310					
R0320					
R0330					
R0340					
R0350					
R0360					
R0370					
R0390	0				

	Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0400				0	0
R0500	3 502 927 178	2 671 300 816	0	831 626 362	0
R0510	3 502 927 178	2 671 300 816	0	831 626 362	0
R0540	3 502 927 178	2 671 300 816	0	831 626 362	0
R0550	2 823 839 937	2 671 300 816	0	152 539 121	
R0580	1 784 673 935				
R0600	762 695 603				
R0620	196,28%				
R0640	370,24%				

Reconciliation reserve

Excess of assets over liabilities
 Own shares (held directly and indirectly)
 Foreseeable dividends, distributions and charges
 Other basic own fund items
 Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds

Reconciliation reserve
Expected profits

Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business
 Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non- life business

Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)

	C0060	
R0700	3 502 927 178	
R0710	0	
R0720		
R0730	1 331 084 749	
R0740		
R0760	2 171 842 429	
R0770		
R0780	420 448 130	
R0790	420 448 130	

S.25.01.01

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula

Article 112 Z0010 NO

		Net solvency capital requirement	Gross solvency capital requirement	Allocation from adjustments due to RFF and Matching adjustments portfolios
		C0030	C0040	C0050
Market risk	R0010	1 015 783 041	1 015 783 041	0
Counterparty default risk	R0020	107 624 138	107 624 138	0
Life underwriting risk	R0030	0	0	0
Health underwriting risk	R0040	529 856 703	529 856 703	0
Non-life underwriting risk	R0050	1 520 178 160	1 520 178 160	0
Diversification	R0060	-954 643 907	-954 643 907	
Intangible asset risk	R0070	0	0	
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	2 218 798 135	2 218 798 135	
Calculation of Solvency Capital Requirement		C0100		
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0120	0		
Operational risk	R0130	160 767 112		
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140	0		
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150	594 891 312		
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Direct	R0160	0		
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200	1 784 673 935		
Capital add-on already set	R0210	0		
Solvency capital requirement	R0220	1 784 673 935		
Other information on SCR				
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400			
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410			
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds	R0420			
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	R0430			
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440			
Method used to calculate the adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0450	1		
Net future discretionary benefits	R0460	0		

S.28.01.01

Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity

Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations

MCRNL Result

	C0010
R0010	762 695 603

Medical expense insurance and proportional reinsurance
 Income protection insurance and proportional reinsurance
 Workers' compensation insurance and proportional reinsurance
 Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance
 Other motor insurance and proportional reinsurance
 Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance
 Fire and other damage to property insurance and proportional reinsurance
 General liability insurance and proportional reinsurance
 Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance
 Legal expenses insurance and proportional reinsurance
 Assistance and proportional reinsurance
 Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance
 Non-proportional health reinsurance
 Non-proportional casualty reinsurance
 Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance
 Non-proportional property reinsurance

	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
	C0020	C0030
R0020	483 434 048	233 752 412
R0030	238 061 224	70 661 850
R0040	446 823 933	100 546 663
R0050	1 030 083 138	763 213 715
R0060	283 760 407	1 206 496 860
R0070	17 609 861	4 058 343
R0080	941 866 163	2 375 718 443
R0090	109 651 017	56 792 155
R0100		
R0110		
R0120	143 120 210	495 165 365
R0130	13 390 819	52 014 174
R0140		
R0150		
R0160		
R0170		

Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations

MCRL Result

	C0040
R0200	0

Obligations with profit participation - guaranteed benefits
 Obligations with profit participation - future discretionary benefits
 Index-linked and unit-linked insurance obligations
 Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations
 Total capital at risk for all life (re)insurance obligations

	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
	C0050	C0060
R0210		
R0220		
R0230		
R0240		
R0250		

Overall MCR calculation

Linear MCR
 SCR
 MCR cap
 MCR floor
 Combined MCR
 Absolute floor of the MCR

	C0070
R0300	762 695 603
R0310	1 784 673 935
R0320	803 103 271
R0330	446 168 484
R0340	762 695 603
R0350	33 427 650
	C0070
R0400	762 695 603

Minimum Capital Requirement